

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Tussen Oranje en Spanje : de leefwereld van Bredase regenten 1550-1700

Meij, C.O. van der

Citation

Meij, C. O. van der. (2012, October 25). *Tussen Oranje en Spanje : de leefwereld van Bredase regenten 1550-1700*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/20034>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/20034>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/20034> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Meij, C.O. (Otto) van der

Title: Tussen Oranje en Spanje : de leefwereld van Bredase regenten 1550-1700

Issue Date: 2012-10-25

Bronnen en literatuur

Afkortingen

ABB	Archief Bisdom Breda
AM	Acten Magistrael
ARB	Algemeen Rijksarchief Brussel
ASG	Archief Staten-Generaal
BG	Bijdragen tot de geschiedenis inzonderheid van het hertogdom Brabant
BHIC	Brabants Historisch Informatie Centrum
BMGN	Bijdragen en Mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden
HCHM	Historisch Centrum Het Markiezenhof
JCBG	Jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie
JOB	Jaarboek Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda De Oranjeboom
JONM	Jaarboek Oranje Nassau Museum
KB	Koninklijke Bibliotheek
KBB	Koninklijke Bibliotheek Brussel
KHA	Koninklijk Huisarchief
NA	Nationaal Archief
NAK	Nederlands Archief voor Kerkgeschiedenis
NBHJ	Noord-Brabants Historisch Jaarboek
NDR	Nassause Domeinraad vanaf 1581
NL	De Nederlandsche Leeuw
NM	Notulen Magistraat
ONA	Oud Notarieel Archief
ORA	Oud Rechterlijk Archief
OSA	Oud Stadsarchief Breda (inventaris IJsseling)
PNS	Particuliere Notulen Stellingwerf/Schot
RAT	Regionaal Archief Tilburg
RAWB	Regionaal Archief West-Brabant
Res. S-G digitaal	Resolutiën Staten-Generaal digitaal (1626-1630)
Res. S-G NR	Resolutiën Staten-Generaal Nieuwe Reeks (1609-1625)
Res. S-G OR	Resolutiën Staten-Generaal Oude Reeks (1576-1608)
RvB	Raad van Brabant
RGP	Rijks Geschiedkundige Publicatiën
RM	Resolutien Magistrael
SA	Stadsarchief Amsterdam
SAB	Stadsarchief Breda
Tax.	Taxandria
TvG	Tijdschrift voor Geschiedenis
TvSG	Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis
UBL	Universiteitsbibliotheek Leiden
VHB	Varia Historica Brabantica
VROA	Verslagen 's Rijks Oude Archieven

Stadsarchief Breda

Stadsbestuur Breda (inventaris IJsseling)

- officiaalboek
- acten magistrael
- resoluties magistraat
- notulen magistraat
- ingekomen brieven aan en brieven van het stadsbestuur
- stadsrekeningen
- diverse losse stukken

Schepensbank Breda

- vestbrieven
- boedeladministratie

Collectie Havermans

Collectie Brekelmans

Archief kerkenraad

Collectie Varia

Weeskamer

Burgerkrijgsraad

Kloveniersgilde

Brabants Historisch Informatie Centrum

Raad van Brabant

- civiele procesdossiers
- criminele procesdossiers.

Collectie Pels-Rijcken

Collectie Cuypers van Velthoven

Classis Breda

Generaliteits- en gewestelijke rekeningen

Schouten, 16e-19e eeuw

Nationaal Archief

Nassaue Domeinraad vanaf 1581

Staten-Generaal

Raad van State

Hof van Holland

Collectie Aanwinsten

Nederlandse Hervormde Kerk: Oud Synodaal Archief

Collectie Van Aerssen van Voshol

Collectie Taalman Kip

Archief Oldenbarnevelt

Collectie 1902

Classis Dordrecht

Erfgoedcentrum DiEP

Desolate boedels

Oud-rechterlijk archief

Stadsarchief Amsterdam

Archief burgemeesters

Regionaal archief Leiden

Archief Daniel van der Meulen

Gemeentearchief Den Haag

Notarieel archief

Doop-, trouw-en begraafboeken

Weeskamer

Compagnie van belening, discontering van wisselbrieven, assurantiën en andere handelingen

Koninklijk Huisarchief

Persoonsarchieven van de prinsen Maurits, Filips Willem, Frederik Hendrik, Willem II en Willem III

Het Utrechts Archief

Notarieel archief

Gerecht

Archief baronie IJsselstein

Familie Collot d'Escury

Familie Martini-Buys

Familie Rijckevorsel

Familie De Pesters

Archief Bisdom Breda

Kerkenraadsstukken 17e en 18e eeuw

Huisarchief Twickel

Stukken Arend van Wassenauer van Duivenvoorde

Algemeen Rijksarchief Brussel

Rekenkamer/Chambres des Comptes

Audiëntie/ Papiers d'Etat et de l'Audience

Raad van State

Felix Archief (Stad Antwerpen)

Privilegekamer

Insolvente boedelskamer

Archief Jan Gillis

Historisch Centrum Het Markiezenhof

Doop, - trouw en begraafboeken

Stedelijke Secretarie Bergen op Zoom

Stedelijke archieven Bergen op Zoom

Notarieel archief

Oud-Stadsbestuur Steenbergen

Weeskamer Steenbergen

Regionaal Archief Tilburg

Doop, - trouw en begraafboeken

Stadsbestuur Geertruidenberg

- rekesten

- ordonnantieboeken

Notarieel archief Geertruidenberg

Regionaal Archief West-Brabant

Doop, - trouw en begraafboeken

Stadsbestuur Zevenbergen

Dorpsbestuur Zundert

Tussen Oranje en Spanje

Universiteitsbibliotheek Amsterdam
Collectie Handschriften

Universiteitsbibliotheek Leiden
Collectie Handschriften

Koninklijke Bibliotheek
Bijzondere Collecties (moderne handschriften)

Koninklijke Bibliotheek Brussel
Afdeling Manuscripten

Gedrukte bronnen

- Acta der Particuliere Synoden van Zuid-Holland 1621-1700*, W.P.C. Knuttel, 6 delen, ('s-Gravenhage 1908-1916) [RGP; Kleine Serie 3 (1621-1633), 5 (1634-1645), 8 (1646-1656), 11 (1657-1672), 15 (1673-1686), 16 (1687-1700)].
- Aitzema, Lieuwe van, *Historie of Verhael van Saken van Staet en Oorlogh in, ende ontrent de Vereenigde Nederlanden 1621-1669* ('s-Gravenhage 1657-1671).
- Andries Vierlingh *Tractaet van Dyckagie*, J. de Hullu ('s-Gravenhage 1920) [RGP Kleine Serie 20].
- Brieven en andere bescheiden betreffende Daniel van der Meulen 1584-1600: Deel I augustus 1584-september 1585* ('s-Gravenhage 1986), Gisela Jongbloet-Van Houtte [RGP Grote Serie 196].
- Bronnen tot de geschiedenis van de Leidsche textielnijverheid*, N.W. Posthumus ('s-Gravenhage 1910-1922) 6 delen.
- Classicale Acta 1573-1620. Particuliere synode Zuid-Holland I. Classis Dordrecht 1573-1600*, J.P. van Dooren ('s-Gravenhage 1980) [RGP Kleine Serie 49].
- Classicale Acta 1573-1620. Particuliere synode Zuid-Holland II. Classis Dordrecht 1601-1620; Classis Breda 1616-1620*, J. Roelevink ('s-Gravenhage 1991) [RGP Kleine Serie 69].
- Correspondance de la Cour d'Espagne sur les affaires des Pays-Bas au XVIIe siècle*, Joseph Cuvelier en Joseph Lefèvre, 6 delen (Brussel 1923-1937).
- Correspondentie van Willem III en van Hans Willem Bentinck, eersten graaf van Portland*, N. Japikse, 3 delen ('s-Gravenhage 1927-1937) [RGP, Kleine Serie 23, 24, 26, 27, 28].
- De briefwisseling van Constantijn Huygens (1608-1687)*, J.A. Worp, 6 delen ('s-Gravenhage 1911-1917) [RGP, Grote Serie 15 (1608-1634), 19 (1634-1649), 21 (1640-1644), 24 (1644-1649), 28 (1649-1663), 32 (1663-1687)].
- De correspondentie van Willem van Oranje*, J.H. Kluiver, J.G. Smit en B.A. Vermaseren (database Huygens ING).
- Dutch-Asiatic Shipping in the 17th and 18th centuries*, J.R. Bruijn, F.S. Gaastra, I. Schöffner ('s-Gravenhage 1979-1987) [RGP Grote Serie 165, 166, 167] 3 delen.
- Europische Mercurius behelzende al het voornaamste 't geen in Europa is voorgevallen* (Amsterdam 1690-1739).
- Gloria Parendi: dagboeken van Willem Frederik, stadhouder van Friesland, Groningen en Drenthe; 1643-1649, 1651-1654*, J. Visser (Den Haag 1995).
- Goor, Thomas Ernst van, *Beschryving der Stadt en Lande van Breda etc.* ('s-Gravenhage 1744).
- Groot Placaet-Boeck* ('s-Gravenhage 1658).
- Haecht Goidtsenhoven, L. van, *Chroniicke vande Hertoghen van Brabant: Verciert met hunne figuren nae t'leven* (Antwerpen 1606).
- Hexham, Henry, *Iornael ofte een ware ende kort verhael van 't vermaerde beleg van de stadt Breda* (Delft, 's-Gravenhage 1638).
- Inventarissen van de inboedels in de verblijven van de Oranjes en daarmede gelijk te stellen stukken 1567-1795*, S.W.A. Drossaers en Th.H. Lunsingh Scheurleer, I. Inventarissen Nassau-Oranje 1567-1712 ('s-Gravenhage 1974) [RGP; Grote Serie 147].
- Johan van Oldenbarnevelt. Bescheiden betreffende zijn staatskundig beleid en zijn familie*, S.P. Haak en A.J. Veenendaal, 3 delen ('s-Gravenhage 1934-1967) [RGP, Grote Serie 80, 108, 121].
- Journal van Anthonis Duyck, advocaat-fiscaal van den Raad van State*, Lodewijk Mulder, 3 delen ('s-Gravenhage/Arnhem 1862-1866).
- Journalen van Constantijn Huygens den zoon, van 21 October 1688 tot 2 Sept. 1696*, J.H. Hora Siccama, 3 delen (Amsterdam 1876-1888) [Werken van het Historisch Genootschap, derde serie no.35].
- Journalen van den stadhouder Willem II uit de jaren 1641-1650*, F.J.L. Krämer, in: *Bijdragen en mededeelingen van het Historisch Genootschap* 27 (Amsterdam 1906) 413-535.
- Kort vertoogh van het recht en possessie van den Heer en Baron van Breda etc.* (z.pl. z.j.).

Les dernieres heures de Monsieur Rivet vivant, docteur & Professeur honoraire en l'Université de Leyden, & Curateur de l'Eschole Illustre, & College d'Orange à Breda (Breda 1651).

Mémoires de monsieur de B. ... ou anecdotes, tant de la cour du prince d'Orange Guillaume III, que des principaux seigneurs de la République de ce temps, F.J.L. Krämer, in: *Bijdragen en mededeelingen van het Historisch Genootschap* 19 (Utrecht 1898) 62-124.

Notulen gehouden ter Staten-vergadering van Holland (1671-1675) door Cornelis Hop, pensionaris van Amsterdam en Nicolaas Vivien, pensionaris van Dordrecht, N. Japikse (Amsterdam 1903) [Werken uitgegeven door het Historisch Genootschap. Derde Serie No. 19].

Nuyts, Pieter, *De Bredaasche Klio, uitdeelende verscheide gedichten, betreffende de stad* (Amsterdam 1697).

Oudenhoven, Jacob van, *Silva-Ducis aucta & renata of een nieuwe ende gantsch vermeerderde beschrijvinge van 's-Hertogen-Bossche* ('s-Hertogenbosch 1670).

Particuliere Notulen van de vergaderingen der Staten van Holland 1620-1640 door N. Stellingwerff en S. Schot, J.W. Veenendaal-Barth en E.C.M. Huysman, 6 delen ('s-Gravenhage 1992-2002) [RGP, 217 (I december 1620 - augustus 1623), 200 (II september 1623 - mei 1625), 206 (III juli 1625 - april 1628), 245 (juli 1628 - juli 1630), 228 (V november 1630 - december 1632), 245 (VI januari 1633 - april 1634)].

Reglement op de politijcque reformatie in de Meyerye van 's-Hertogenbosch (d.d. 01-04-1660).

Resolutiën der Staten-Generaal van 1576 tot 1609, N. Japikse en H.H.P. Rijperman ('s-Gravenhage 1923-1970) [RGP, Grote Serie 26 (I 1576-1577), 33 (II 1578-1579), 41 (III 1580-1582), 43 (IV 1583-1584), 47 (V 1585-1587), 51 (VI 1588-1589), 55 (VII 1590-1592), 57 (VIII 1593-1595), 62 (IX 1596-1597), 71 (X 1598-1599), 85 (XI 1600-1601), 92 (XII 1602-1603), 101 (XIII 1604-1606), 131 (XIV 1607-1609)].

Resolutiën der Staten-Generaal nieuwe reeks 1610-1670, A.Th. van Deursen, J.G. Smit, en J. Roelevink, 7 delen ('s-Gravenhage 1971 - 1994) [RGP, Grote Serie 135 (1610-1612), 151 (1613-1616), 152 (1617-1618), 176 (1619-1620), 187 (1621-1622), 208 (2 januari 1623 - 30 juni 1624), 223 (1 juli 1624 - 31 december 1625)].

Tegenwoordige Staat der Vereenigde Nederlanden, XII (Amsterdam 1740).

Verhael informe van journael, van de reys ende 't vertoeven van den seer doorluchtige ende machtige prins Carel II [...] ('s-Gravenhage 1660).

Literatuur

- Aa, A.J. van der, *Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden* (Gorinchem 1839-1851) 13 dln.
- Aalbers, J., 'Mutando non mutor. Van Wassenae Warmont, Alkemade, Obdam (in het bijzonder), Duvenvoirde (na 1721), Catwijck, Sint Pancras. Late zeventiende en achttiende eeuw', in: H.M. Brokken, red., *Heren van Stand. Van Wassenae 1200-2000: achthonderd jaar Nederlandse adelsgeschiedenis* (Zoetermeer 2000) 155-198.
- Abels, P.H.A.M. en A.Ph.F. Wouters, *Nieuw en ongezien. Kerk en samenleving in de klassis Delft en Delfland 1572-1621* (Delft 1994) 2 dln.
- Abels, P.H.A.M., red., *Van tweeën één. Kerk en West-Brabant door de eeuwen heen* (Delft 2001).
- Acker, J. van, 'Het stadsbestuur van 1585 tot 1715', in: *Antwerpen in de XVIIde eeuw* (Antwerpen 1989) 1-25.
- Adams, Julia, *The familial state. Ruling families and merchant capitalism in early modern Europe* (Ithaca 2005).
- Adriaensen, L., 'Kleur voor Tilburgs laken. Lakenververijen in stad en meierij van Den Bosch en in Breda in de zeventiende eeuw', in: *NBHJ* 16 (1999) 160-245.
- Adriaenssen, L.W.F., 'Abraham Lodewijcx van Weesp en zijn familie', in: *De Brabantsche Leeuw* 50 1(2001) 20-31.
- Adriaenssen, Leo, *Staatsvormend Geweld. Overleven aan de frontlinies in de meierij van Den Bosch, 1572-1629* (Tilburg 2007).
- Aken-Fehmers, Marion S. van, Loet A. Schledorn, Anne-Geerke Hesselink, Titus M. Eliëns, *Delfts aardewerk. Geschiedenis van een nationaal product* (Zwolle/Den Haag 1999).
- Alma, Xander, *Barakkencomplex Sint-Catharinadal te Breda* (Breda 2005).
- Alphen, G. van, 'De Illustre School te Breda en haar boekery', in: *TvG LXIV* (1951) 277-314.
- Amelang, James A., *Honored Citizens of Barcelona. Patrician Culture and Class Relations, 1490-1714* (Princeton 1986).
- Andrik, J.C.M., *Inventaris van het familiearchief Van de Mortel-De la Court* ('s-Hertogenbosch 1982).
- Annard, W.J., *Bestuur en Bestuurders in Oost Staats-Vlaanderen 1645-1673. Een onderzoek naar de bestuurlijke gevolgen voor Oost Staats-Vlaanderen van de politieke overgang van Hulst in 1645* (Hulst 1993).
- Annard, W.J., 'Het manieeren, besolliciteren en bevorderen van alle voorvallende zaecken' Professioneel lobbyen aan het Binnenhof in de zeventiende en achttiende eeuw.', in: M.P.C.M. van Schendelen en B.M.J. Pauw, *Lobbyen in Nederland: professie en profijt* (Den Haag 1998) 93-109.
- Arend, O. van den, *Zeven lokale baljuwschappen in Holland* (Hilversum 1993).
- Asaert, Gustaaf, *1585 De val van Antwerpen en de uittocht van Vlamingen en Brabanders* (Tielt 2004).
- Asseldonk, Martien van, *De Meierij ontrafeld: plaatselijk bestuur, dorpsgrenzen en bestuurlijke indeling in de Meierij van 's-Hertogenbosch, circa 1200-1832* (Tilburg 2003).
- Aten, Diederik, 'Als het geweld komt ...'. *Politiek en economie in Holland benoorden het IJ 1500-1800* Hilversum 1995).
- Avonds, P., 'Zelfbewustzijn en ideologie bij de Brabantse steden in de late middeleeuwen', in: *NBHJ* 1 (1984) 1-8.
- Bachrach, A.G.H. en R.G. Collmer, *Lodewijck Huygens: The English Journal 1651-1652* (Leiden 1982).
- Baelde, Michel, *De Domeingoederen van de vorst in de Nederlanden omstreeks het midden van de zestiende eeuw (1551-1559)* (Brussel 1971).
- Baggerman, Arianne, *Een lot uit de loterij. Het wel en wee van een uitgeversfamilie in de achttiende eeuw* (Den Haag 2001).
- Bakker, C.D., 'Opschriften van grafzerken in de Groote of O.L.V.-kerk te Breda', in: *NL LV* (1937) 349-358.

- Barendrecht, S., *François van Aerssen. Diplomaat aan het Franse hof, 1598-1613* (Leiden 1965).
- Bavel, C.A.M., *Geschiedkundig overzicht van het Bredasche postwezen* ('s-Gravenhage 1941).
- Becht, H.E., *Statistische gegevens betreffende den handelsomzet van de Republiek der Vereenigde Nederlanden gedurende de 17e eeuw (1579-1715)* ('s-Gravenhage 1908).
- Bedeaux, Jan Baptist & Rudi Ekkart, *Kinderen op hun mooist: het kinderportret in de Nederlanden 1500-1700* (Gent/Amsterdam 2000).
- Bedini, Silvio A., *The People's Elephant. An elephant's journey from deep in India to the heart of Rome* (Londen 2000).
- Beenakker, A.J.M., *Breda in de eerste storm van de opstand. Van ketterij tot beeldenstorm 1545-1569* (Tilburg 1971).
- Beermann, V.A.M., *Stad en Meierij van 's-Hertogenbosch van 1629 tot 1648. Een episode uit het laatste stadium van den Tachtigjarigen Oorlog* (Nijmegen-Utrecht 1940).
- Beermann, V.A.M., *Stad en Meierij van 's-Hertogenbosch van 1648 tot 1672. De eerste vijf en twintig jaren van het Staatsche regime* (Helmond 1946).
- Beermann, V.A.M., F.A. Brekelmans, J.P. van Dooren, J.L.M. de Lepper en C.J.A.C. Peeters, *Geschiedenis van Breda. II: Aspecten van de stedelijke historie 1568-1795* (Schiedam 1977).
- Berg, H.A.M. van den en J.A. van der Meer, *'De Heerlijkheid'* (Eindhoven 1989).
- Bergsma, W., *Tussen Gideonsbende en publieke kerk. Een studie over het gereformeerd protestantisme in Friesland, 1580-1650* (Hilversum 1999).
- Bergvelt, Ellinoor, Michiel Jonker en Agnes Wichmann, red., *Burgers verzamelen 1600-1750. Schatten in Delft* (Zwolle 2002).
- Berkel, K. van, *Isaac Beeckman (1588-1637) en de mechanisering van het wereldbeeld* (Utrecht 1983).
- Bichelaar, A.H.P. van den, *Het notariaat in Stad en Meierij van 's-Hertogenbosch tussen de Late Middeleeuwen (1306-1531). Een prosopografisch, diplomatisch en rechtshistorisch onderzoek* (Amsterdam 1998).
- Bijl, M. van der, *Idee en Interest. Voorgeschiedenis, verloop en achtergronden van de politieke twisten in Zeeland en vooral in Middelburg tussen 1702 en 1715* (Groningen 1981).
- Bijsterveld, Arnoud-Jan, *Het Huis van Brecht. Een hofhuis in Breda, 1331-1828* (ongepubliceerd manuscript 1994).
- Bijsterveld, Arnoud-Jan A., *Het maakbare verleden. Regionale geschiedenis en etnologie in Brabant op de drempel van de eenentwintigste eeuw* (Tilburg/'s-Hertogenbosch 2000).
- Bitter, Pieter, *Graven en begraven. Archeologie en geschiedenis van de Grote Kerk van Alkmaar* (Hilversum 2002).
- Blécourt, A.S. de, *Kort begrip van het oud-vaderlandsch burgerlijk recht* (Groningen 1922).
- Blom, Frans R.E., *Constantijn Huygens Mijn leven verteld aan mijn kinderen* (Amsterdam 2003) 2 dl.
- Blom, P., P.A. Henderikx en G. van Herwijnen, red., *Borsele Bourgondië en Oranje. Heren en markiezen van Veere en Vlissingen 1400-1700* (Hilversum 2009).
- Blondé, B., 'Indicatoren van het luxegebruik? Het paardenbezit en de conspicuous consumption te Antwerpen in de 17de en 18de eeuw', in: *BG* 84 4 (2001) 497-512.
- Boer, P. den, 'Naar een geschiedenis van de dood. Mogelijkheden tot onderzoek naar de houding ten opzichte van de dode en de dood ten tijde van de Republiek', in: *TvG* 89 (1976) 161-201.
- Boer, Pim den, red., *Beschaving - Een geschiedenis van de begrippen hoofsheid, heusheid, beschaving en cultuur* (Amsterdam 2001).
- Boeree, Th. A., *De kroniek van het geslacht Backx* (Wageningen 1943).
- Boheemen, F.C. van & Th.C.J. van der Heijden, *Met Minnen Versaemt. De Hollandse rederijders vanaf de middeleeuwen tot het begin van de achttiende eeuw. Bronnen en bronnenstudies* (Delft 1999) 2 dl.
- Bont, Michel de, 'De gezinsverpleging van geesteszieken te Geel. Van hagiotherapie tot wetenschappelijke psychotherapie', in: H. de Kok en H. Coppens, *Van zotten, kwakzalvers,*

- chirurgijns, vroedvrouwen ... *Medische zorg in de Kempen vóór de medicalisering* (Turnhout 1994) 75-91.
- Bontemantel, Hans, *De regeering van Amsterdam soo in 't civiel als crimineel en militaire (1652-1672)* ('s-Gravenhage 1897) 2 dln.
- Booij, K. en W. van Ham, *Grafmonumenten in de Grote of Sint-Gertrudiskerk te Bergen op Zoom* (Bergen op Zoom 1993).
- Boone, Marc, *Gent en de Bourgondische hertogen ca. 1384 – ca. 1453. Een sociaal-politieke studie van een staatsvormingsproces* (Brussel 1990).
- Boone, Marc, ‘‘Cette frivole, dampnable et desraisonnable bourgeoisie’ : de vele gezichten van het laatmiddeleeuwse burgerbegrip in de Zuidelijke Nederlanden’, in: Joost Kloek en Karin Tilmans, *Burger. Een geschiedenis van het begrip ‘burger’ in de Nederlanden van de Middeleeuwen tot de 21ste eeuw* (Amsterdam 2002) 33-53.
- Booy, E.P. de, *Inventaris van het archief van Huis Amerongen, 1405-1979* (Utrecht 2000).
- Bosch, Dick van den, ‘De laatste eer aan de eerste stand. Aristocratische begrafenisrituelen in Limburg van de 18e tot de 20e eeuw’, in: *TvSG* 18 (1980) 181-210.
- Bosman, Th.E.A., C.J.A. van den Oord, A. Vos, ‘Beschenken of Besteken. Een bronnenonderzoek naar relaties en geschenken in 's-Hertogenbosch 1550-1650’, in: *BG* 68 (1985) 205-226.
- Bosman, Th.E.A., J.P.A. Coopmans en B.C.M. Jacobs, *De heerlijke stad* (Assen/Maastricht 1988).
- Bosman, Th.E.A., ‘Een oudere en een jongere heerlijke stad’, in: Th.E.A. Bosman, J.P.A. Coopmans en B.C.M. Jacobs, *De heerlijke stad* (Assen/Maastricht 1988), 109-125.
- Bosman, Th.E.A., ‘Van inborelingen ende uitlanders’. De nationaliteit van de raadsheren in de Staatse Raad van Brabant’, in: Th.E.A. Bosman, J.P.A. Coopmans en B.C.M. Jacobs, *De Staatse Raad van Brabant en Landen van Overmaze in tweede termijn* (Assen/Maastricht 1989) 23-34.
- Bossaers, K.W.J.M., ‘*Van kintsbeen aan ten staatkunde opgewassen*’. *Bestuur en bestuurders van het Noorderkwartier in de achttiende eeuw* (Den Haag 1996).
- Bostoen, K.J.S., ‘Dingman Beens en de kamer van Vreugdendal’, in: *JOB* 34 (1981) 134-163.
- Bots, H., J. Matthey en M. Meyer, *Noordbrabantse Studenten 1550-1750* (Tilburg 1979).
- Bots, H., ‘De tolerantie van de Oranjes versus de godsdienstopolitiek van Lodewijk XIV: de lotgevallen van het prinsdom Orange’, in: *NAK* 65 (1985) 190-205.
- Boumans, R., *Het Antwerps stadsbestuur voor en tijdens de Franse overheersing* (Gent 1965).
- Boven, M.W. van, *Begraven in en rond de Grote Kerk van Breda* (Aalsmeer 1987).
- Boven, M.W. van, ‘De Helmondse burgemeesters tijdens het ancien régime. Enkele aspecten van een ambivalent ambt’, in: *Van Blauwe Stoep tot Citadel. Viaria Historica Brabantica Nova Ludovico Pirenne dedicata* ('s-Hertogenbosch 1988) 183-198.
- Boven, M.W. van, ‘De inhuldigingen van de heren uit Breda’, in: Th. E.A. Bosman e.a., *De heerlijke stad* (Assen/Maastricht 1988) 17-31.
- Boven, M.W., ‘De verhouding tussen de Raad van Brabant en de hoofdbanken inzake de appelrechtspraak in civiele zaken’, in: B.C.M. Jacobs en P.L. Nève, red., *Hoven en Banken in Noord en Zuid* (Assen 1994) 121-134.
- Braam, A. van, ‘Bureaucratiseringsgraad van het plaatselijk bestuur van Westzaandam ten tijde van de Republiek’, in: *TvG* 90 (1977) 457-483.
- Brand, Hanno en Désirée Schipper, ‘Facing urban elites in late medieval Leiden’, in: Koen Goudriaan e.a., *Prosopography and Computer* (Leuven/Apeldoorn 1995) 121-131.
- Brandeler, P.A.J., ‘Bredaniana uit den Spaanschen tijd’, in: *NAK* XVIII (1925) 95-123; 153-180.
- Brekelmans, F.A., ‘De Hof van Loveren te Baarle-Nassau’, in: *JOB* IX (1956) 93-102.
- Brekelmans, F.A., ‘De Hoeve “De Blauwe Kei” te Breda’, in: *JOB* XI (1958) 41-66.
- Brekelmans, F.A., ‘Het landgoed Groot Wolfslaar’, in: *JOB* XVII (1964) 134-165.
- Brekelmans, F.A., ‘De vrede van Breda en de stad’, in: *JOB* XX (1967) 18-34.
- Brekelmans, F.A., ‘Het keurslijf van de Grote Kerk’, in: *JOB* XXI (1968) 19-33.
- Brekelmans, F.A., ‘Het opslagmonopolie van Breda en de bruggen over de Bovenmark’, in: *JOB* XXII (1969) 29-50.

- Brekelmans, F.A., 'Daasdonk onder Ginneken', in: *JOB XXXVII* (1984) 68-96.
- Brekelmans, F.A., 'Aanzien en luister van de stad Breda van de 16de tot de 18de eeuw', in: *BG* 68 (1985) 157-172 [De Brabantse stad. Zevende Colloquium: De Brabantse stad en haar imago].
- Briels, J., *De zuidnederlandse immigratie 1572-1630* (Bussum 1978).
- Briels, J., *Zuid-Nederlanders in de Republiek 1572-1630. Een demografische en cultuurhistorische studie* (Sint-Niklaas 1985).
- Briels, J., 'Zuid-Nederlandse predikanten in de republiek 1572-1621. Een bijdrage tot de kennis van de Zuid-Nederlandse migratie', in: *BG* 85 3-4 (2002) 169-242.
- Briggs, Robin, *Communities of Belief. Cultural and Social Tensions in Early Modern France* (Oxford 1989).
- Broers, E.J.M.F.C., *Beledigingszaken voor de Staatse Raad van Brabant 1586-1795* (Assen/Maastricht 1996).
- Brokken, H.M., 'De heren van Breda en hun archief', in: *NBJH* 1 (1984) 9-20.
- Brokken, H.M. en H. de Schepper, 'Beheer en controle van de overheidsfinanciën in de Nederlanden tot omstreeks 1600', in: P.J. Margry, E.C. van Heukelom en A.J.R.M. Linders, red., *Zes eeuwen Rekenkamer. Van 'camere van der rekeningen' tot algemene rekenkamer* ('s-Gravenhage 1989) 15-56.
- Brood, Paul, *Belastingheffing in Drenthe 1600-1822* (Amsterdam 1991).
- Brown, Jonathan en J.H. Elliott, *Een Paleis voor een Koning. Het Buen Retiro en het hof van Filips IV* (Amsterdam 1993).
- Brown, Judith C., *Immodest Acts. The Life of a Lesbian Nun in Renaissance Italy* (Oxford 1986).
- Bruggeman, J. en Y.E. Kortlever, *Inventaris van de archieven van de apostolische vicarissen van de Hollandse Zending en hun secretarissen 1579-1728* (Utrecht 2001).
- Bruggeman, Marijke, *Nassau en de macht van Oranje: de strijd van de Friese Nassaus voor erkenning van hun rechten, 1702-1747* (Hilversum 2007).
- Bruin, G. de, 'De geschiedschrijving over de Gouden Eeuw', in: W.W. Mijnhardt, red., *Kantelend geschiedbeeld. Nederlandse historiografie sinds 1945* (Utrecht/Antwerpen 1983) 83-117.
- Bruin, G. de, 'Den Haag versus Staats-Brabant: ijzeren vuist of fluwelen handschoen', in: *BMGN* 111, 4 (1996) 449-463.
- Bruin, G. de, 'Het politieke bestel van de Republiek: een anomalie in het vroegmodern Europa?', in: *BMGN* 114, 1 (1999) 16-38.
- Bruin, Martin de, 'Macht en onmacht. Bestuur en politiek', in: Cock Gorisse, red., *Tilburg: stad met een levend verleden. De geschiedenis van Tilburg vanaf de steentijd tot en met de twintigste eeuw* (Tilburg 2001) 125-148.
- Bruijn, J.R., *Varend Verleden. De Nederlandse oorlogsvloot in de 17de en 18de eeuw* (Amsterdam 1998).
- Bruijn, J.R. en C.B. Wels, *Met man en macht. De militaire geschiedenis van Nederland 1550-2000* (Amsterdam 2003).
- Bruijn, M.W.J. de, 'De opkomst en de oriëntatie van de Tilburgse lakennijverheid in de 16de en 17de eeuw', in: *Economische heroriëntatie en reorganisatie in de Brabantse steden tijdens de scheiding der Nederlanden (1550-1650)* [De Brabantse Stad: Negende colloquium] *BG* 73 (1990) 165-178.
- Buiks, Chr., 'Grondcijnsen en cijnsdata in de Baronie van Breda', in: *Brabants Heem* 43 (1991) 13-28.
- Buiks, Chr., 'Boerderijpacht in de Baronie van Breda 15^e-18^e eeuw', in: *JOB* LI (1998) 132-187.
- Buissink, Brigitte en Jeroen Kleijne, 'Theses en thesauriers. Dedicades van boeken aan het Haarlemse stadsbestuur', in: E.K. Grootes, *Haarlems Helicon. Literatuur en toneel te Haarlem vóór 1800* (Hilversum 1993) 111-122.
- Cappelle, Johannes Pieter van, *Filips Willem, prins van Oranje* (Haarlem 1828).
- Carlson, Marybeth, *Domestic service in a changing city economy: Rotterdam 1680-1780* (Ann Arbor, Michigan 1993).
- Carswell, John, *The South Sea Bubble* (Stroud 1993).

- Caspers, Charles M.A., 'De mis van Adrianus en Adriana. De kennismaking van een Brabantse pastoor en een gewone gelovige met de geleerde magie, Breda 1589-1590', in: *Munire ecclesiam. Opstellen over 'gewone gelovigen' aangeboden aan prof.dr. W.A.J. Munier ss.cc. bij zijn zeventigste verjaardag* (Maastricht 1990) 99-108.
- Cauwer, Peter De, *Tranen van bloed: het beleg van 's-Hertogenbosch en de oorlog in de Nederlanden, 1629* (Amsterdam 2008).
- Cerutti, F.F.X. e.a., *Geschiedenis van Breda. De Middeleeuwen* (Tilburg 1952).
- Cerutti, F.F.X., 'Gegevens over Bredase kunst en kunstenaars in de zestiende eeuw', in: *JOB XIII* (1960) 8-48; *XIV* (1961) 17-45.
- Christ, M.P., *De Brabantsche Saecke. Het vergeefse streven naar een gewestelijke status voor Staats-Brabant 1585-1675* (Tilburg 1984).
- Christ, M.P., 'Staats-Brabant bevoogd? Aspecten van Staats-Brabants positie ten tijde van de Republiek', in: *NBJH* 5 (1988) 65-94.
- Clark, Peter, *British Clubs and Societies 1580-1800. The Origins of an Associational World* (Oxford 2000).
- Constantine, David, *Fields of Fire. A life of Sir William Hamilton* (Londen 2001).
- Cools, Hans, *Mannen met macht: edellieden en de moderne staat in de Bourgondisch-Habsburgse Nederlanden (1475-1530)* (Zutphen 2001).
- Coote, Stephen, *Royal Survivor. A Life of Charles II* (Londen 2000).
- Corfield, Penelope J., *Power and the professions in Britain 1700-1850* (Londen 1995).
- Corstens, J.F., *Bredaniana* (z.pl. z.j.).
- Cowan, Alexander Francis Cowan, *The urban patriciate. Lübeck and Venice 1580-1700* (Köln 1986).
- Cox, Joost, Jan van den Bosch, Ed Figee, Jan de Wildt, *En bracht de schare tot kalmte. Bespiegelingen over de gemeentesecretaris door de eeuwen heen* (Den Haag 1997).
- Cressy, David, *Birth, Marriage & Death. Rutal, religion, and the life-cycle in Tudor and Stuart England* (Oxford 1997).
- Cuvelier, J. 'Les négociations diplomatiques de Roosendaal (1627-1630)', in: *Mélanges d'histoire offerts à Henri Pirenne par ses anciens élèves et ses amis à l'occasion de sa quarantième année d'enseignement à l'Université de Gand 1886-1926* (Brussel en Parijs 1926) dl. 1, 73-80.
- Daalder, H., *Van oude en nieuwe regenten: politiek in Nederland* (Amsterdam 1995).
- Dalen, J.P. van, E.H.A.H. Palmen, M.J. Platt-de Kiewit, H.D. de Prieëlle-Bunk, *De magistraat van Dordrecht. Een prosopografisch onderzoek naar het stadsbestuur van Dordrecht 1572-1813* (Dordrecht 1996; niet gepubliceerd).
- Davids, Karel en Jan Lucassen, ed., *A Miracle Mirrored. The Dutch Republic in European Perspective* (Cambridge 1995).
- Davidson, C.M.R., 'Het geslacht Kick. Breda - Delft - Amsterdam.', in: *JCBG* 27 (1973) 44-65.
- Decavele, Johan, *De eerste protestanten in de Lage Landen. Geloof en heldenmoed* (Leuven/Zwolle 2004).
- Deceulaer, Harald, *Pluriforme patronen en een verschillende snit: sociaal-economische, institutionele en culturele transformaties in de kledingsector in Antwerpen, Brussel en Gent, ca. 1585 – ca. 1800* (Amsterdam 2001).
- Degryse, K., 'Stadsadel en stadsbestuur te Antwerpen in de 18e eeuw. Een sociaal-economische benadering', in: *TvG* 93 (1980) 466-482.
- Deguelde, Gilbert, *Inventaris op de nagelaten documenten van Jan Gillis, pensionaris van Antwerpen (1556-1581)* (Antwerpen 1995).
- Dekker, Kees, 'The Light under the Bushel'. *Old Germanic Studies in the Low Countries and the Motivation and Methods of Jan van Vliet (1622-1666)* (Leiden 1997).
- Dekker, Rudolf, *Uit de schaduw in 't grote licht. Kinderen in egodocumenten van de Gouden Eeuw tot de Romantiek* (Amsterdam 1995).
- Delatte, I., *Inventaire des archives des Monts-de-Piété* (Brussel 1948).
- Delen, Marie-Ange, *Het hof van Willem van Oranje* (Amsterdam z.j.).
- Derez, M., e.a., ed., *Arenberg in de Lage Landen. Een hoogadellijk huis in Vlaanderen en Nederland* (Leuven 2002).

- Deursen, A.Th. van, 'Kerk of parochie? De kerkmeesters en de dood ten tijde van de Republiek', in: TvG 89 (1976) 531-538.
- Deursen, A.Th. van, 'De Raad van State onder de Republiek van 1588-1795', in: *Raad van State 450 jaar* ('s-Gravenhage 1981) 47-91.
- Deursen, A.Th. van, S. Groenveld, *Cultuurgeschiedenis van de Republiek in de zeventiende eeuw* ('s-Gravenhage 1990).
- Deursen, A.Th. van, *Een dorp in de polder. Graft in de zeventiende eeuw* (Amsterdam 1994).
- Deursen, A. Th. van, *Maurits van Nassau 1567-1625. De winnaar die faalde* (Amsterdam 2000).
- Deursen, A.Th. van, *De last van veel geluk. De geschiedenis van Nederland 1555-1702* (Amsterdam 2004).
- Dibbets, G.R.W., *Predikant en toerist. Het dagboek van Joannes Vollenhove: Engeland, 17 mei-30 oktober 1674* (Hilversum 2001).
- Dibbets, Hester C., 'Between Society and Family Values: The Linen Cupboard in Early-Modern Households', in: Antoon Schuurman en Pieter Spierenburg, eds., *Private Domain, Public Inquiry. Families and Life-styles in the Netherlands and Europe, 1550 to the Present* (Hilversum 1996) 125-145.
- Dibbets, Hester C., *Vertrouwd bezit. Materiële cultuur in Doesburg en Maassluis 1650-1800* (Nijmegen 2001).
- Diest en Oranje* (Diest 1982).
- Dijk, H. van en D.J. Roorda, 'Sociale mobiliteit onder regenten van de Republiek', in: TvG 84 (1971) 306-328.
- Dijk, H. van en D.J. Roorda, *Het patriciaat in Zierikzee tijdens de Republiek* (1979).
- Dijk, W.G. van, 'Wij vaten genucht uyt rechter liefde; overzicht van het ontstaan en de geschiedenis van de Bredase rederijders', in: *JOB* 39 (1986) 55-99.
- Dillen, J.G. van, *Het oudste aandeelhoudersregister van de Kamer Amsterdam der Oost-Indische Compagnie* ('s-Gravenhage 1958).
- Ditzhuyzen, Reinildis van, *Oranje-Nassau. Een biografisch woordenboek* (Haarlem 1992).
- Dooren, J.P. van, 'Het Protestantisme in Breda tijdens het Twaalfjarig Bestand', in: *JOB* XXV (1972) 32-47.
- Dorreboom, 'Gelijk hij gecondemneert word mits deezen'. *Militaire strafrechtspleging bij het krijgsvolk te lande, 1700-1795* (Amsterdam 2000).
- Dorren, Gabrielle, 'De eerzamen. Zeventiende-eeuws burgerschap in Haarlem', in: Remieg Aerts en Henk te Velde, red., *De stijl van de burger. Over Nederlandse burgerlijke cultuur vanaf de middeleeuwen* (Kampen 1998) 60-79.
- Dorren, Gabrielle, *Eenheid en verscheidenheid. De burgers van Haarlem in de Gouden Eeuw* (Amsterdam 2001).
- Doyle, William, *Venality. The Sale of Office in Eighteenth-Century France* (Oxford 1996).
- Drossaers, S.W.A., *Het archief van den Nassauschen Domeinraad* ('s-Gravenhage 1948-1955) 2 dln.
- Drossaers, S.W.A. en Th. H. Lunsingh Scheurleer, *Inventarissen van de inboedels in de verblijven van de Oranjes en daarmee gelijk te stellen stukken 1567-1795* ('s-Gravenhage 1974-1976) 3 dln.
- Duijghuisen, M., 'Een doodlopende weg. Infrastructuur en economische oriëntatie van Breda tussen 1650 en 1790', in: *BG* LXXVIII (1995) 119-127.
- Duijvendak, M.G.J., *Rooms, rijk of regentesk: elitevorming en machtsverhoudingen in oostelijk Noord-Brabant, circa 1810-1914* ('s-Hertogenbosch 1990).
- Duindam, Jeroen, 'Tussen tafellaken en servet. Het stadhouderlijk hof in dynastiek Europa', in: *BMGN* 124 4(2009) 536-558.
- Duinkerken, J., *Schepenen aan de Zuiderzee. De Magistraat van Harderwijk 1700-1750* (Zutphen 1990).
- Dyserinck, H., *De militaire gouverneurs van Maastricht, 1576-1794* (1912).
- Ebling, B., *Geschillen over het drostambt van Drente. Voornamelijk in de 16de en 17de eeuw* (Amsterdam 1932).

- Eerenbeemt, H.F.J.M., red., *Geschiedenis van Noord-Brabant. I Traditie en modernisering* (Amsterdam/Meppel 1996).
- Egmond, Florike, *Op het verkeerde pad. Georganiseerde misdaad in de Noordelijke Nederlanden 1650-1800* (Amsterdam 1994).
- Egmond, Florike, 'Recht en krom: corruptie, ongelijkheid en rechtsbescherming in de vroegmoderne Nederlanden', in: *BMGN* 116 1(2001) 1-33.
- El final de la guerra de flandes (1621-1648)* [tentoonstellingscatalogus Fundacion Carlos de Amberes: Madrid 1998].
- Elliott, J.H., *The Count-Duke of Olivares: the statesman in an age of decline* (New Haven/Londen (1986).
- Elliott, J.H. en L.W.B. Brockliss, eds., *The World of the Favourite* (New Haven/Londen 1999).
- Emmius, Ubbo, *Willem Lodewijk, graaf van Nassau (1560-1620)* (Hilversum 1994).
- Engelen, Theo en Hans Hillebrand, 'Vruchtbaarheid in verandering. Een gezinsreconstructie in Breda, 1850-1940', in: *TvSG* 11 3(1985) 248-289.
- Enthoven, Victor, 'Een symbiose tussen koopman en regent. De tweetrapsraket van de opkomst van de Republiek en Zeeland', in: C.M. Lesger en L. Noordegraaf, red., *Ondernemers & bestuurders. Economie en politiek in de Noordelijke Nederlanden in de late Middeleeuwen en vroegmoderne tijd* (Amsterdam 1999) 203-236.
- Erens, A., 'De herwording van St. Catharinadal te Breda na de Nederlandsche Beroerten, 1625-1635', in: *Analecta Praemonstratensia* III (1927) 29-60.
- Evers, Ingrid M.H., 'Tucht in Maastricht (1580-1632), een terreinverkenning', in: *Munire ecclesiam. Opstellen over 'gewone gelovigen' aangeboden aan prof.dr. W.A.J. Munier ss.cc. bij zijn zeventigste verjaardag* (Maastricht 1990) 80-98.
- Faber, J.A., 'De Noordelijke Nederlanden van 1480 tot 1780. Structuren in beweging', in: *Nieuwe Algemene Geschiedenis der Nederlanden* (Bussum 1980), V, 196-251.
- Falkenburg, Reindert, red., *Hof-, stads- en staatsceremonies* (Zwolle 1999).
- Feenstra, Hidde, *Spinnen in het web. Groningse regenten in relatie tot het omringende platteland tijdens de Republiek* (Assen 2007).
- Ferraro, Joanne M., *Family and Public Life in Brescia, 1580-1650. The foundations of power in the Venetian State* (Cambridge 1993).
- Fischer, David Hackett, *The Great Wave. Price Revolutions and the Rhythm of History* (Oxford 1996).
- Fischer, P.M., 'Herman Hollanders, muziekmeester aan de Lieve Vrouwekerk te Breda, 1627-1637', in: *JOB* XLVIII (1995) 96-112.
- Fleming, Fergus, *Killing Dragons. The Conquest of the Alps* (Londen 2000).
- Fock, C.W., 'Nieuws over de tapijten, bekend als de Nassause Genealogie', in: *Oud Holland* 84 (1969) 1-28.
- Fock, C.W., 'Teruggevonden ontwerpen voor de tapijtreeks de Nassause genealogie', in: *JONM* (1995) 39-56.
- Fock, C. Willemijn, red., *Het Nederlandse interieur in beeld 1600-1900* (Zwolle 2001).
- Francke, Johan, *Utiliteyt voor de gemeene saake. De Zeeuwse commissievaart en haar achterban tijdens de Negenjarige Oorlog, 1688-1697* (Middelburg 2001).
- Franken, M.A.M., *Dienaar van Oranje. Andries Schimmelpenninck van der oije 1705-1776. Een politieke en bestuurlijke levensbeschrijving van een Gelderse luitenant-stadhouder* (Zutphen 2002).
- Frijhoff, Willem, 'Katholieke toekomstverwachting ten tijde van de Republiek: structuur, en grondlijnen tot een interpretatie', in: *BMGN* 98 (1983) 430-459.
- Frijhoff, Willem, 'Non satis dignitatis ... Over de maatschappelijke status van geneeskundigen tijdens de Republiek', in: *TvG* 96 (1983) 379-406.
- Frijhoff, W., 'Vraagtekens bij het vroegmoderne kersteningsoffensief', in: G. Rooijackers, Th. van der Zee, eds., *Religieuze volkscultuur. De spanning tussen de voorgeschreven orde en de geleefde praktijk* (Nijmegen 1986) 71-98.
- Frijhoff, Willem, 'Nederlandse cultuur als object van geschiedschrijving. Een onmogelijke opgave?', in: *Ons Erfdeel* 37 1(1994) 83-93.

- Frijhoff, Willem, *Wegen van Evert Willemsz.: een Hollands weeskind op zoek naar zichzelf, 1607-1647* (Nijmegen 1995).
- Frijhoff, Willem, Hubert Nusteling en Marijke Spies, red., *Geschiedenis van Dordrecht van 1572 tot 1813* (Hilversum 1998).
- Frijhoff, Willem en Marijke Spies, *1650: Bevochten eendracht* (Den Haag 1999).
- Frijhoff, Willem, *Embodied Belief. Ten essays on religious culture in Dutch history* (Hilversum 2002).
- Gaastra, Femme S., 'Zeeuwen in de VOC in de tweede helft van de achttiende eeuw', in: Jan Parmentier, red., *Noord-Zuid in oostindisch perspectief* (Zutphen 2005) 99-116.
- Gabriëls, A.J.C.M., 'Het onderzoek naar het stedelijk regentenpatriciaat tijdens de Republiek', in: *Nederlands Archiefblad* 91 (1987) 201-221.
- Gabriëls, A.J.C.M., *De heren als dienaar en de dienaar als heer. Het stadhoudelijk stelsel in de tweede helft van de achttiende eeuw* (Den Haag 1990).
- Gagnebin, F.H., 'Les cinquante-trois premières années de l'Eglise Wallonne de Bréda (1590-1643)', in: *Bulletin de la commission de l'histoire des églises wallonnes* II, I (1896) 1-41.
- Gatrell, V.A.C., *The Hanging Tree. Execution and the English People 1770-1868* (Oxford 1994).
- Geertruij, A.L. van, G.J. Rehm, J.M. Rosendaal, red., *Zeven eeuwen 's-Gravenmoer 1293-1993. Bijdragen tot de geschiedenis van 's-Gravenmoer* (Baarle-Nassau 1993).
- Geertruy, Anieta van, 'De Baronie in beroering: oorlogswoelingen in stad en land van Breda tijdens de Oostenrijkse Successieoorlog (1743-mei 1747)' en idem (vanaf mei 1747), in: *JOB XXXVIII* (1985) 71-113 en *XXXIX* (1986) 136-187.
- Geest, T.J., *Amalia van Solms en de Nederlandsche politiek van 1625 tot 1648. Bijdrage tot de kennis van het tijdvak van Frederik Hendrik* (Baarn 1909).
- Gelderblom, Oscar, *Zuid-Nederlandse kooplieden en de opkomst van de Amsterdamse stapelmarkt (1578-1630)* (Hilversum 2000).
- Gerritsen, Harry, 'Het Bredase muziekleven in de zestiende eeuw', in: *JOB LIV* (2001) 125-139.
- Gerven, J. van, 'Marginaliteit en sociale segregatie in de Brabantse steden tijdens de late middeleeuwen', in: *BG* (1996) 3-25.
- Geyl, P., *Christofforo Suriano. Resident van de serenissime republiek van Venetië in Den Haag, 1616-1623* ('s-Gravenhage 1913).
- Geyl, P., *Oranje en Stuart 1641-1672* (Utrecht 1939).
- Giepmans, Sabine E., Reinier van 't Zelfde en Anton Kos, *Hollandse stranden in de Gouden Eeuw* (Leiden 2004).
- Gietman, Conrad en Arjan Verschoor, *Een goed voor de eeuwigheid. De Gelderse Vicarie Sancti Nicolai, 1501-2001* (Westervoort 2001).
- Gietman, Conrad, 'Eer en geweld in de Oost-Nederlandse adelscultuur', in: *Virtus* 10 (2003) 102-121.
- Gietman, Conrad, *Republiek van adel. Eer in de Oost-Nederlandse adelscultuur (1555-1702)* (Utrecht 2010).
- Gijsbers, W.M., *Kapitale ossen. De internationale handel in slachtvee in Noordwest-Europa 1300-1750* (Hilversum 1999).
- Gooskens, Frans, 'De kanunniken verbonden aan de collegiale kerk te Breda (1303-1504)', in: *JOB XXXIV* (1981) 4-83.
- Gooskens, Frans, 'Pestepidemieën in Breda tijdens de middeleeuwen (1382-1535)', in: *JOB XXXIX* (1986) 18-54.
- Goot, A. van der, 'Rond resignatie en ontslagneming', in: *Holland* 19 (1987) 89-104.
- Goris, J., 'Herentals: van welvarend industrieel centrum tot arme garnizoensstad (1560-1650)', in: *BG* 73 (1990) 211-35.
- Gorski, Philip S., *The Disciplinary Revolution. Calvinism and the Rise of the State in Early Modern Europe* (Chicago/Londen 2003).
- Govers, F.G.G., *Het geslacht en de firma F. van Lanschot 1737-1901* (Tilburg 1972).
- Graaf, Ronald de, *Oorlog, och arme schapen. Een andere kijk op de Tachtigjarige Oorlog 1565-1648* (Franeker 2004).

- Graaff, L.P.W. de, *Inventaris van het archief van de familie De Pestors 1392-1948* (Utrecht 1996).
- Grassby, Richard, *Kinship and Capitalism. Marriage, Family, and Business in the English Speaking World, 1580-1740* (Cambridge 2002).
- Graswinckel, D.P.M., *Graswinckel. Geschiedenis van een Delfts brouwers- en regentengeslacht* (Den Haag 1956).
- Grijp, Louis Peter, *Een muziekgeschiedenis der Nederlanden* (Amsterdam 2000).
- Grijzenhout, Frans & Niek van Sas, *De burger van Delft. Een schilderij van Jan Steen* (Amsterdam 2006).
- Groenenboom-Draai, *De Rotterdamse woelreus. De Rotterdamsche Hermes (1720-'21) van Jacob Campo Weyerman: Cultuurhistorische verkenningen in een achttiende-eeuwse periodiek* (Amsterdam 1994).
- Groeneweg, I., 'Regenten in het zwart: vroom en deftig', in: *Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek* 46 (1995) 198-251.
- Groenhuis, G., *De predikanten. De sociale positie van de gereformeerde predikanten in de Republiek der Verenigde Nederlanden voor ± 1700* (Groningen 1977).
- Groenveld, S., 'Verdicht verleden. Kanttekeningen bij een zeventiende-eeuws manuscript over Jacoba van Beieren', in: *Hollandse studien* 8 (Dordrecht 1975).
- Groenveld, S. en H.L.Ph. van Leeuwenberg, red., *De Unie van Utrecht* (Den Haag 1979).
- Groenveld, S., *Evidente factiën in den staet. Sociaal-politieke verhoudingen in de 17e-eeuwse Republiek der Verenigde Nederlanden* (Hilversum 1990).
- Groenveld, S., 'The Mecca of Authors? States Assemblies and Censorship in the Seventeenth-Century Dutch Republic', in: A.C. Duke en C.A. Tamse, eds., *Too mighty to be free. Censorship and the press in Britain and the Netherlands* (Zutphen 1987) 63-86.
- Groenveld, S., 'Frederik Hendrik en de Stuarts, 1640-1647. Herziening van de opvattingen van Pieter Geyl', in: *Jaarboek Oranje-Nassau Museum* (1987) 6-28.
- Groenveld, S., 'Willem II en de Stuarts, 1647-1650', in: *BMGN* 103 (1988) 157-181.
- Groenveld, S., '„Breda is den Bosch waerd”. Politieke betekenis van het innemen van Breda in 1625 en 1637', in: *JOB* XLI (1988) 94-109.
- Groenveld, S., '“C'est le père qui parle”. Patronage bij Constantijn Huygens (1596-1687)', in: *Jaarboek Oranje-Nassau Museum* (1988) 53-106.
- Groenveld, S., 'Een notabele frontiere. Breda en zijn regenten in het spanningsveld tussen noord en zuid, 1576-1610', in: *JOB* XLIII (1990) 16-39.
- Groenveld, S., '“Den Huijsman wordt er heel verermt”. Gevolgen van de oorlogvoering voor de bevolking van Geertruidenberg en omgeving, ca. 1593', in: *De Dongebode* 19 (1993) 54-85.
- Groenveld, S., *Huisgenoten des geloofs. Was de samenleving in de Republiek der Verenigde Nederlanden verzuild?* (Hilversum 1995).
- Groenveld, S., 'De institutionele en politieke context', in: J.Th. Schmidt, R.H.J.M. Gradus, S.G.A. Kaatee en Joh. de Vries, red., *Van tresorier tot thesaurier-generaal. Zes eeuwen financieel beleid in handen van een hoge Nederlandse ambtsdrager* (Hilversum 1996) 82-88.
- Groenveld, S., J.J.H. Dekker en Th.R.M. Willemse, red., *Wezen en boefjes. Zes eeuwen zorg in wees- en kinderruizen* (Hilversum 1997).
- Groenveld, S., *Haarlemse glasraamschenkingen: stedelof tussen dominee, regent en koopman* (Gouda 1996).
- Groenveld, S., 'De man met de loden schoenen. Een levensschets', in: Kees Zandvliet, red., *Maurits. Prins van Oranje* (Amsterdam/Zwolle 2000) 12-35.
- Groenveld, S., 'Terug naar Wassenaar. De stijging van de Duvenvoirdes (1523-1665)', in: H.M. Brokken, red., *Heren van Stand. Van Wassenaar 1200-2000: achthonderd jaar Nederlandse adelsgeschiedenis* (Zoetermeer 2000) 82-148.
- Groenveld, S., 'Spiegel van de tijd. Het huwelijk van Willem van Oranje en Anna van Egmond-Buren (1551), geplaatst in het kader van de Habsburgse adelspolitiek', in: *JONM* 2001 (2002) 6-23.
- Groenveld, S., 'Frederik Hendrik en Antwerpen in 1646', in: J. ter Molen e.a. (red.), *Een vorstelijk archivaris. Opstellen voor Bernard Woelderink* (Hilversum 2003) 134-139.
- Groenveld, S., *De Winterkoning. Balling aan het Haagse hof* (Den Haag 2003).

- Grosfeld, J.F., W. Klinkert en J.P. Meeuwissen, *Het turfschip van Breda 1590-1990* (Breda 1990).
- Gudde, C.J., *Vier eeuwen geschiedenis van het garnizoen 's-Hertogenbosch* ('s-Hertogenbosch z.j.).
- Gurp, Gerard van, 'Bosschenaars in de verstrooiing. Emigratie tussen 1579 en 1629', in: *TvSG* 23 4(1997) 401-427.
- Gurp, G.J. van, 'De ontvolking van 's-Hertogenbosch tussen 1579 en 1629', in: *BG* 81 4 (1998) 407-435.
- Gurp, Gerard van, 'De Tilburgse lakenhandel met Holland en Brabant in de zeventiende en achttiende eeuw', in: *Textielhistorische bijdragen* 38 (1998) 50-73.
- Gurp, Gerard van, *Brabantse stoffen op de wereldmarkt. Proto-industrialisering in de Meierij van 's-Hertogenbosch 1620-1820* (Tilburg 2004).
- Haan, Ido de, *Politieke reconstructie. Een nieuw begin in de politieke geschiedenis* (Utrecht 2004).
- Haas, J.A.K., *De verdeling van de landen van Overmaas 1644-1662. Territoriale desintegratie van een betwist grensgebied* (Assen 1978).
- Hainsworth, D.R., *Stewards, Lords and People. The estate steward and his world in later Stuart England* (Cambridge 1992).
- Hallema, A., 'De schoolmeester-koster in de Baronie van Breda omstreeks het midden der 17de eeuw', in: *Sinte Geertruydsbronne* 5 (1928) 21-30, 49-60, 112-8; 6 (1929) 10-19.
- Hallema, A., 'Het Huis van Oranje en het protestantisme in Westelijk Noord-Brabant omstreeks het midden der 17e eeuw', in: *NAK XXXI* (1940) 142-185.
- Hallema, A., 'Drukkers en Uitgevers te Breda tot de aanvang der 19de eeuw', in: *JOB III* (1950) 82-120.
- Hallema, A., 'Tien jaren uit de geschiedenis der Hervormde Kerk te Breda en in West-Brabant 1590-±1600', in: *NAK XXXIX* (1953) 228-242 en *XL* (1954) 26-47.
- Hallema, A., 'Jezus' menswording als Mariologisch probleem. Een leerstellig verschil in de classis Breda anno 1622', in: *Nederlands Theologisch Tijdschrift IX* (1954) 43-47.
- Hallema, A., *Geschiedenis van de gemeente Dinteloord en Prinsenland in de zeventiende eeuw* (Breda 1955).
- Hallema, A., 'De Prinsen van Oranje en de Bredase kapittelgoederen (1608-1638)', in: *JOB VIII* (1955) 81-101.
- Hallema, A., 'Oranje en de Hervormde Kerk in West-Brabant van 1614-1619', in: *NAK XLI* (1956) 13-40.
- Hallema, A., 'De wording van het Gereformeerde Burgerweeshuis te Breda (1603-1606)', in: *JOB IX* (1956) 65-92.
- Hallema, A., 'Toen het Bestand ten einde liep. Moeilijkheden van ex-en interne aard voor de Hervormde Kerk in West-Brabant rond 1620', in: *NAK XLII* (1957) 12-39.
- Hallema, A., 'Ontbindende factoren in de hervormde kerk van West-Brabant kort na het 12-jarig bestand 1621-1625', in: *NAK XLIII* (1959) 22-50.
- Hallema, A., 'Remonstrantse sympathieën en controversen in de hervormde gemeente van Breda, 1610-1620. Een bijdrage tot de geschiedenis van de oudste remonstrantse stromingen hier te lande', in: *NAK XLIV* (1961) 45-58.
- Hallema, A., 'De Oranjevorsten en het voormalige Norbertinessenklooster St. Catharinadal te Breda in de 17de en 18de eeuw (1646-1740)', in: *JOB XIV* (1961) 115-148.
- Hallema, A., 'Acties en petities van de Bredase classis in verband met de Munsterse Vrede van 1648', in: *NAK XLV* (1963) 152-176.
- Hallema, A., 'Historische gegevens betreffende het Bredase stadspark. Bijdragen tot de geschiedenis van het Valkenberg, inzonderheid in de 17de en 18de eeuw', in: *JOB XVIII* (1965) 130-154.
- Hallema, A., 'Retorsie-maatregelen in het Brabantse kort vóór de Munsterse vrede. Een der oorzaken van de slechte verstandhouding tussen rooms-katholieken en protestanten in het zuiden na deze vrede', in: *NAK XLVII* (1965) 12-21.
- Ham, W.A. van, 'Breda contra Bergen op Zoom: Vijf eeuwen strijd om de grenzen', in: *JOB 27* (1974) 151-185 en idem *JOB 28* (1975) 95-134.

- Ham, W.A. van, *Macht en gezag in het Markiezaat. Een politiek-institutionele studie over stad en land van Bergen op Zoom (1477-1583)* (Hilversum 2000).
- Ham, W.A. van, *Stedelijke Archieven. Archief van de secretarie 1397-1810* (Bergen op Zoom 2000).
- Harline, Craig E. en Eddy Put, *A bishop's tale. Matthias Hovius among his flock in seventeenth-century Flanders* (New Haven /Londen 2000).
- Harline, Craig, *De wonderen van Jezus-eik : mirakelverhalen uit de zeventiende eeuw* (Amsterdam 2003).
- Harris, Enriqueta, *Velazquez* (Oxford 1982).
- 't Hart, G., *Historische beschrijving der vrije en hoge heerlijkheid van Heenvliet. Met inventaris en regestenlijst van het huisarchief der vrijheren van Heenvliet* (Den Helder 1949).
- Havard, H., *Histoire de la faïence de Delft* (Parijs 1878).
- Heiden, Manon van der, *Huwelijk in Holland. Stedelijke rechtspraak en kerkelijke tucht, 1550-1700* (Amsterdam 1998).
- Heins, W.B., 'Het Utrechtse notariaat in de zeventiende en achttiende eeuw', in: *Jaarboek Oud-Utrecht* (1981) 224-243. [Tevens verschenen als *Het Sticht van binnen en van buytenen*]
- Hempenius-van Dijk, B.S., *De weeskamer van de stad Groningen 1613-1811* (Groningen 1991).
- Hendrix, Harald en Marijke Meijer Drees, red., *Beschaafde burgers. Burgerlijkheid in de vroegmoderne tijd* (Amsterdam 2001).
- Hendrikx, J.A., 'Jacht als vermaak voor de elite', in: Jan de Jongste, red., *Vermaak van de elite*, 137-152.
- Hendrikx, Sjeff, *De ontginning van Nederland. Het ontstaan van de agrarische cultuurlandschappen in Nederland* (Utrecht 1998).
- Hendrikx, Willem, 'De gevluchte Hermes. Bredase elementen in het werk van Jacob Campo Weyerman.', in: Peter Altena Willem Hendrikx e.a., *Het Verlokkend Ooft. Proeven over Jacob Campo Weyerman* (Amsterdam 1985) 76-100.
- Hermans, Fernand, *Filips Willem van Oranje* (Averbode 1984).
- Hermans, M.R., 'Rosa inter spinas'. De hervormde gemeente in Roosendaal tussen Twaalfjarig Bestand en de Vrede van Münster', in: L.J.P. van Gastel en M.R. Hermans, *Stappen in het verleden* (Roosendaal 1992) 41-64.
- Hiemstra, M.E. en B.C.M. Jacobs, 'Aan de grenzen van de samenleving. Criminaliteit en jurisdictiemacht in het grensgebied van Staats-Brabant en Holland in de achttiende eeuw', in: *NBJH* 12 (1995) 82-118.
- Hoeck, F. van, S.J., 'De Jezuïeten te Breda. Het Jezuïetencollege van 1625-1637', in: *Brabantia* I (1952) 242-248.
- Hoeven, G.G. van der, *Geschiedenis der vesting Breda* (Breda 1868).
- Hofman, H.A., *Constantijn Huygens (1596-1687). Een christelijk-humanistisch bourgeois-gentilhomme in dienst van het Oranjehuis* (Utrecht 1983).
- Hohenberg, Paul en Lynn Hollen Lees, *The making of urban Europe 1000-1994* (Cambridge, Massachusetts/ Londen 1995).
- Hokke, Judith, "'Mijn alderliefste Jantielief". Vrouw en gezin in de Republiek: regentenvrouwen en hun relaties', in: *Vrouwenlevens 1500-1850* (Nijmegen 1987) 44-73.
- Holleman, F.A., *Dirk van Assendelft, schout van Breda, en de zijnen* (Zutphen 1953).
- Holthuis, P., *Frontierstad bij het scheiden van de markt. Deventer: militair, demografisch, economisch; 1578-1648* (Houten/Deventer 1993).
- Honig, Elizabeth Alice, *Painting and the Market in Early Modern Antwerp* (New Haven/Londen 1998).
- Hoof, J.P.C.M. van, 'Met een vijand als bondgenoot. De rol van water bij de verdediging van het Nederlandse grondgebied tegen een aanval over land', in: *BMGN* 103, 4 (1988) 622-651.
- Hoof, J.P.C.M., 'De rol van de vesting Breda in het Nederlandse verdedigingssysteem', in: *JOB* XLI (1988) 124-133.
- Hoof, M.C.J.C. van, E.A.T.M. Schreuder en B.J. Slot, *De Archieven van de Nassause Domeinraad 1581-1811* (Den Haag 1997).

- Hoogstraten, F.J.A., *De Chambre Mi-partie van het Munstersche Vredestractaat* (Utrecht 1860).
- Hooydonk, Jac. H. van, *Bredase elite tussen 1350 en 1550. Een chronologie uit gepubliceerde en ongepubliceerde bronnen* (Breda 1992).
- Hooydonk, Jac. H. van, 'Middeleeuwse straten in Breda, 1350-1550. De Caterstrate (Catharinastraat)', in: *JOB XLVI* (1993) 64-120.
- Hooydonk, Jac. H. van, *Graaf Hendrik III van Nassau-Breda en zijn stad 1504-1538* (Breda 1995).
- Hooydonk, Jac. H. van, 'Middeleeuwse straten in Breda, 1250-1550. De Grote Markt van Breda. Ontstaan, vorm en geschiedenis tot na 1534', in: *JOB LI* (1998) 79-123.
- Hoppenbrouwers, Frans, 'De politieke reformatie in de Kwartieren Maasland en Oisterwijk van de Meierij van 's-Hertogenbosch', in: *Brabants Heem* 43, 1 (1991) 8-19.
- Hoppenbrouwers, P.C.M., *Een middeleeuwse samenleving. Het Land van Heusden (ca. 1360 - ca. 1515)* (Wageningen 1992) 2 dl.
- Houben, L.G.A., *Geschiedenis van Eindhoven, de stad van Kempenland* (Turnhout 1890).
- Houlbrooke, Ralph, *Death, Religion, and the Family in England 1480-1750* (Oxford 1998).
- Houlbrooke, Ralph, 'Civility and Civil Observances in the Early Modern English Funeral', in: Peter Burke, Brian Harrison en Paul Slack, *Civil Histories. Essays presented to Sir Keith Thomas* (Oxford 2000) 67-85.
- Hsia, R. Po-Chia en H.F.K. van Nierop, ed., *Calvinism and Religious Toleration in the Dutch Golden Age* (Cambridge 2002).
- Huiskamp, René, Ton van de Sande, 'Het aflossen van een dood paard. Kanttekeningen bij Guido de Bruin, 'Den Haag versus Staats-Brabant: IJzeren vuist of fluwelen handschoen'?', in: *BMGN* 112, 1(1997) 78-86.
- Huisman, Frank, *Stadsbelang en standsbesef. Gezondheidszorg en medisch beroep in Groningen 1500-1730* (Rotterdam 1992).
- Hupperetz, Wim, 'Pijpmakers in Breda gedurende de zeventiende eeuw', in: *JOB XLVI* (1993) 157-177.
- Hupperetz, Wim, *Het geheugen van een straat. Achthonderd jaar wonen in de Visserstraat te Breda* (Utrecht 2004).
- Hutton, Ronald, *The rise and fall of merry England: the ritual year, 1400-1700* (Oxford 1994).
- Immerseel, R.H.M. van, *Breda 1568-1600; de politieke elite in een frontierstad* (Breda 1999).
- Inwood, Stephen, *The Man Who Knew Too Much. The Strange and Inventive Life of Robert Hooke 1635-1703* (Londen 2002).
- Israel, Jonathan, *Dutch Primacy in world trade, 1585-1740* (Oxford 1990).
- Israel, Jonathan, *The Dutch Republic. Its Rise, Greatness, and Fall 1477-1806* (Oxford 1995).
- Israel, Jonathan, *Radical enlightenment: philosophy and the making of modernity 1650-1750* (Oxford 2001).
- Iterson, W. van, *Heerlijke rechten in het algemeen en de heerlijkheid Zeist in het bijzonder* (Zeist z.j.).
- Jacobs, B.C.M., *Justitie en politie in 's-Hertogenbosch voor 1629. De bestuursorganisatie van een Brabantse stad* (Assen/Maastricht 1986).
- Jacobs, B.C.M., 'Een oudere en een jongere heerlijke stad: Steenberg en Willemstad.', in: Th.E.A. Bosman, ed., *De Heerlijke stad* (Assen/Maastricht 1988) 109-125.
- Jacobs, B.C.M., 'Voor vijand en rebel gehouden. Ten onrechte procederen voor de Raden van Brabant in Brussel en 's-Gravenhage', in: B.C.M. Jacobs en P.L. Nève, red., *Hoven en Banken in Noord en Zuid* (Assen 1994) 103-120.
- Jacobs, Beatrix en Regina Sprengers, 'Plaatselijke belastingen in het Staats-Brabantse Grave en het Hollandse Heusden; een vergelijking', in: Tom Pfeil, Beatrix Jacobs, Paul Brood en Onno Ydema, *Steden en dorpen in last. Historische aspecten van lokale belastingen en financiën* (Amsterdam 1999) 75-98.

- Jacobs, J.A., *Een zegenrijk gewest: Nieuw-Nederland in de zeventiende eeuw* (Amsterdam 1999).
- Janse, Antheun, *Ridderschap in Holland. Portret van een adellijke elite in de late Middeleeuwen* (Hilversum 2001).
- Jansen, H.P.H., 'De Bredase Nassaus', in: Coen Tamse, red., *Nassau en Oranje in de Nederlandse geschiedenis* (Utrecht 1996) 13-50.
- Jansen, Sunny, *IJsselstein in het midden van de achttiende eeuw: een studie naar de macht van de regenten in de baronie IJsselstein 1731-1765* (onuitgegeven doctoraal eindschrift Utrecht 1998).
- Janssen, G.H., *Creaturen van de macht. Cliëntelisme bij Willem Frederik van Nassau (1613-1664)* (Amsterdam 2005).
- Janssen, Harry, 'Cultuur-en maatschappijgeschiedenis. Ideaaltypische theorie en historiografische praktijk', in: *TvG* 115 (2002) 47-67.
- Janssens, P., 'De Zuidnederlandse adel tijdens het Ancien Régime (17e-18e eeuw). Problemen en stand van het onderzoek', in: *TvG* 93 (1980) 445-465.
- Janssen, Paul Huys, red., *Meesters van het Zuiden. Barokschilders rondom Rubens* ('s-Hertogenbosch/Gent 2000).
- Japikse, N., *Prins Willem III. De stadhouder-koning* (Amsterdam 1933) 2 dl.
- Jeurgens, Ch. en H. Meulenaars, *Inventaris van het archief van de familie Van Lanschot 1294-1900* (1982) ('s-Hertogenbosch 1994).
- Jong, Erik de en Marleen Dominicus-van Soest, *Aardse Paradijzen. I De tuin in de Nederlandse kunst 15de tot 18de eeuw* (Gent 1996).
- Jong, J.J. de, *Met goed fatsoen. De elite in een Hollandse stad: Gouda 1700-1780* (Amsterdam/Dieren 1985).
- Jong, Joop de, *Een deftig bestaan. Het dagelijks leven van regenten in de 17de en 18de eeuw* (Utrecht/Antwerpen 1987).
- Jong, Joop de, 'Prosopografie, een mogelijkheid. Eliteonderzoek tussen politieke en sociaal-culturele geschiedenis', in: *BMGN* 111, 2 (1996) 201-215.
- Jong, Joop de, 'De regenten, de Republiek en het aristocratiseringsproces: een terugblik', in: Guido Marnef en René Vermeir, red., *Adel en Macht. Politiek, cultuur, economie* (Maastricht 2004) 5-15.
- Jonge, J.C. de, *Geschiedenis van het Nederlandsche zeewezen* (Haarlem 1858-1862) 5 dln.
- Jongste, Jan de, Juliette Roding en Boukje Thijs, red., *Vermaak van de elite in de vroegmoderne tijd* (Hilversum 1999).
- Juten, G.C.A., *Cartularium van het Begijnhof te Breda* (Bergen op Zoom z.j.).
- Kamen, Henry, *The Spanish Inquisition. An Historical Revision* (Londen 1997).
- Kamen, Henry, *Philip of Spain* (New Haven/Londen 1997).
- Kamen, Henry, *Spain's Road to Empire. The making of a world power 1492-1763* (Londen 2002).
- Kamen, Henry, *The Duke of Alba* (New Haven/Londen 2004).
- Kamermans, Johan A., *Materiële cultuur in de Krimpenerwaard in de zeventiende en achttiende eeuw. Ontwikkeling en diversiteit* (Wageningen 1999).
- Kaplan, Benjamin, *Divided by Faith. Religious Conflict and the Practice of Toleration in Early Modern Europe* Cambridge, Massachusetts/Londen 2007).
- Kaplan, Benjamin, Bob Moore, Henk van Nierop en Judith Pollmann, eds., *Catholic communities in Protestant states. Britain and the Netherlands c. 1570-1720* (Manchester 2009).
- Kappelhof, A.C.M., 'Een drietal kleine belastingen. Recht van collaterale successie, 40ste penning, Klein zegel' (Interim-rapport VII 1981: niet gepubliceerd).
- Kappelhof, A.C.M., 'Financiële aspecten van de laat-17de-eeuwse vestingbouw. De herbouw van de vesting Grave (1679-1692)', in: *Jaarboek Stichting Menno van Coehoorn* 1983/4 (1984) 14-26.
- Kappelhof, A.C.M., 'Ontginningen in de Meierij van Den Bosch', in: *NBJH* 2 (1985) 199-221.
- Kappelhof, A.C.M., *De belastingheffing in de Meierij van Den Bosch gedurende de generaliteitsperiode (1648-1730)* (Tilburg 1986).

- Kappelhof, A.C.M., 'De invoering van een nieuw belastingstelsel in de Meierij van Den Bosch 1648-1658', in: *NBHJ* 3 (1986) 21-61.
- Kappelhof, A.C.M., 'Fiscale bevoordeling van Breda ten tijde van de Republiek', in: *JOB* XL (1987) 79-104.
- Kappelhof, A., 'Minder baas in eigen huis. 's-Hertogenbosch en Breda 1566-1680', in: *BG* 73 (1990) 315-334.
- Kappelhof, A.C.M., 'Niets menselijks was hen vreemd. Conflicten over het bestuur van het Geefhuis (1629-1652)', in: *'s-Hertogenbosch* II (1994) 1, 8-20.
- Kappelhof, Ton, 'Noord-Brabant en de Hollandse stapelmarkt', in: Karel Davids, Marjolein 't Hart, Henk Kleijer & Jan Lucassen, red., *De Republiek tussen zee en vasteland. Buitenlandse invloeden op cultuur, economie en politiek in Nederland 1580-1800* (Leuven/Apeldoorn 1995) 189-206.
- Kappelhof, Ton, 'De Bredase bierbrouwerijen, 1397-1750. De geschiedenis van een nijverheid', in: *JOB* LI (1998) 14-78.
- Kappelhof, Ton, 'Twee Bredase ondernemers en hun overheden: Johan de Wyse (1635-1725) en Jacob Beens (ca. 1615-1673)', in: Clé Lesger en Leo Noordegraaf, red., *Ondernemers en Bestuurders. Economie en politiek in de Noordelijke Nederlanden in de late Middeleeuwen en vroegmoderne tijd* (Amsterdam 1999) 299-323.
- Kappelhof, A.C.M., 'Protocolen als bron voor de bedrijfs geschiedenis in de vroegmoderne tijd (1500-1800)', in: *Erfgoed van Industrie en Techniek* 10 (2001) 82-89.
- Kappelhof, Ton, 'De medische markt in een middelgrote stad: Breda 1545-1625', in: *JOB* LIV (2001) 165-190.
- Kappelhof, A.C.M., 'Het verbruik na de dood. De laatste wil in 's-Hertogenbosch (1331-1424)', in: *BG* 84 4(2001) 419-436.
- Kappelhof, Ton, 'Zaken doen over grenzen heen. De Bredase kooplieden Johan (1636-1725) en Cornelis de Wyse (1640-1704)', in: *JOB* LV (2002) 142-180.
- Kappelhof, Ton, 'Van kasseien en kanalen. Pogingen om Breda voor het personen- en goederenverkeer beter bereikbaar te maken in de periode 1500-1800', in: *JOB* LVI (2003) 1-40.
- Kappelhof, Ton, 'Het fortuin van de Oranjes. De betekenis van de West-Brabantse domeinen voor het huis Oranje-Nassau tijdens de Republiek', in: *JOB* LVII (2004) 132-145.
- Kappelhof, A.C.M., 'Vrouwen buitenshuis in Breda en omgeving (1550-1650)', in: *JCBG* 58 (2004) 45-67.
- Kappelhof, Ton, 'Bedrijvig en vroom: De nazaten van de Bredase koopman Cornelis de Wyse', in: *JOB* LX (2007) 48-81.
- Keppel, J.R. van, *Eenige wetenswaardigheden betreffende de Groote-of Onze Lieve Vrouwe Kerk te Breda uit oude rekeningen* (Breda 1904).
- Ketelaar, F.C.J., *Oude zakelijke rechten. Vroeger, nu en in de toekomst* (Leiden/Zwolle 1978) [Rechtshistorische Studies 3].
- Keulen, J. van en R.M. Sprenger, *Inventaris van het archief van de familie Van Rijckevorsel 1341-1969* (Utrecht 1993).
- Klep, P.M.M., 'Het probleem van de werkloosheid in de Baronie van Breda tussen 1750 en 1914', in: *NBHJ* 1 (1984) 21-31.
- Klep, P.M.M., 'Het Brabantse stedensysteem en de scheiding der Nederlanden, 1565-1650', in: *BG* 73 (1990) 101-129.
- Klep, Paul, 'Stad en Land van Breda in *De Oranjeboom*, 1940-1998', in: *JOB* LI (1998) 1-13.
- Klinkenberg, J.Th., 'Dye quade siecte. De pest in Maastricht in de zestiende en zeventiende eeuw', in: *TvSG* 16 3(1990) 267-286.
- Knevel, Paul, *Burgers in het geweer: de schutterijen in Holland, 1550-1700* (Hilversum 1994).
- Kok, H. de, 'Nassau en de jacht te Turnhout in de zeventiende eeuw', in: *Van Blauwe Stoep tot Citadel. Varia Historica Brabantica Nova Ludovico Pirenne dedicata* ('s-Hertogenbosch 1988) 233-244.
- Kok, J.A. de, *Nederland op de breuklijn Rome-Reformatie. Numerieke aspecten van Protestantisering en Katholieke Herleving in de Noordelijke Nederlanden 1580-1880* (Assen 1964).

- Kok, Th.B.W., *Dekenaat in de steigers. Kerkelijk opbouwwerk in het Gentse dekenaat Hulst 1596-1648* (Tilburg 1971).
- Kooi, Christine, 'Paying Off the Sheriff: Strategies of Catholic Toleration in Golden Age Holland.', in: Ronnie Po-, Chia Hsia en Henk F.K. van Nierop, eds., *Calvinism and Religious Toleration in the Dutch Golden Age* (Cambridge Univ. Press, 2002) 87-101.
- Kooij, 'Het format van de stad. Een evaluatie van recente Nederlandse stadsgeschiedenissen', in: *BMGN* 117 3 (2002) 293-306.
- Kooijmans, L., *Onder regenten. De elite in Hoorn 1700-1780* (Amsterdam/Dieren 1985).
- Kooijmans, L., 'Patriciaat en aristocratisering in Holland tijdens de zeventiende en achttiende eeuw', in: J. Aalbers en M. Prak, red., *De bloem der natie. Adel en patriciaat in de Noordelijke Nederlanden* (Amsterdam 1987).
- Kooijmans, Luuc, *Vriendschap en de kunst van het overleven in de zeventiende en achttiende eeuw* (Amsterdam 1997).
- Kooijmans, Luuc, 'Kwetsbaarheid en 'koopluijder vriendschap'', in: Marijke Gijswijt-Hofstra en Florike Egmond, *Of bidden helpt? Tegenslag en cultuur in West-Europa, circa 1500-2000* (Amsterdam 1997) 61-70.
- Kool-Blokland, J.L., *De elite in Heusden 1700-1750 een prosopografische analyse* (Tilburg 1985).
- Koppenol, Johan, *Leids heelal. Het Loterijspel (1596) van Jan van Hout* (Hilversum 1998).
- Korteweg, E., *Thomas Ernst van Goor en de Beschrijving van Breda* (Amsterdam z.j.: niet gepubliceerd).
- Korvezee, E.H., 'Belastingen in Noord-Brabant vóór 1648', in: *VHB* IV (1975) 97-163.
- Kossmann, E.F., *De Boekhandel te 's-Gravenhage tot het eind van de 18de eeuw* ('s-Gravenhage 1937).
- Kretschmar, F.G.L.O. van, 'De portretten in het Walenweeshuis te Amsterdam', in: *Jb. CBG* XIX (1965) 158-180.
- Kunst, René, red., *Leeuwarden 750-2000: hoofdstad van Friesland* (Franeker 1999).
- Kuijer, P.Th.J., *'s-Hertogenbosch stad in het hertogdom Brabant ca. 1185-1629* (Zwolle/'s-Hertogenbosch 2000).
- Kuijpers, Erika, *Migrantenstad: immigratie en sociale verhoudingen in 17e-eeuws Amsterdam* (Hilversum 2005).
- Kuys, Jan, *Drostambt en schoutambt. De Gelderse ambtsorganisatie in het kwartier van Zutphen (ca. 1200-1543)* (Hilversum 1994).
- Laarmann, Frauke K., *Families in beeld. De ontwikkeling van het Noord-Nederlandse familieportret in de eerste helft van de zeventiende eeuw* (Hilversum 2002).
- Lakerveld, C. van, red., *Opkomst en bloei van het Noordnederlandse stadsgezicht in de 17de eeuw* (Amsterdam/Toronto 1977).
- Lammers, C.J., *Macht en gezag van de Duitse bezetter* (Amsterdam 1990).
- Lammers, C.J., *Nederland als bezettende mogendheid 1648-2001* (Amsterdam 2003).
- Lammers, C.J., *Vreemde overheersing. Bezetten en bezetting in sociologisch perspectief* (Amsterdam 2005).
- Langdon, Helen, *Caravaggio. A Life* (New York 1999).
- Leenders, K.A.H.W., 'De molens in en om het Land van Breda', in: *JOB* 29 (1976) 107-146; *JOB* 31 (1978) 94-121.
- Leenders, K.H.A.W., *Verdwenen venen: een onderzoek naar de ligging en exploitatie van thans verdwenen venen in het gebied tussen Antwerpen, Turnhout, Geertruidenberg en Willemstad, 1250-1750* (Brussel 1989).
- Leenders, Karel A.H.W., 'Het landgoederenlandschap rond Breda', in: *JOB* 52 (1999) 1-63.
- Leeuwen, Marco H.D. van, 'Liefdadige giften in Amsterdam tijdens de achttiende eeuw', in: *TvSG* 22 4 (1996) 417-442.
- Lepper, J.L.M. de, 'De Bredase katholieken tussen 1637 en 1666', in: *JOB* XIX (1966) 32-68.
- Lepper, J.L.M., 'Stadhouder Goswinus van Bernagien en de Bredase katholieken', in: *JOB* XX (1967) 35-69.
- Lepper, J.L.M., 'Een instructie van Prins Willem III tegen de katholieken in de Baronie en de gevolgen daarvan voor de Jezuïeten', in: *JOB* XXI (1968) 60-93.

- Lepper, J.L.M., 'Deken Holthuyzen, zijn zorgen en zijn gevangenschap', in: *JOB XXII* (1969) 1-28.
- Lepper, J.L.M., 'De Bredase schuilkkerken', in: *JOB XXIII* (1970) 14-34.
- Lepper, J.L.M., 'Deken Verschuren en Prins Willem III', in: *JOB XXV* (1972) 62-66.
- Lesger, Clé, *Hoorn als stedelijk knooppunt : stedensystemen tijdens de late middeleeuwen en vroeg-moderne tijd* (Hilversum 1990).
- Lesger, Clé, *Handel in Amsterdam ten tijde van de Opstand. Kooplieden, commerciële expansie en verandering in de ruimtelijke economie van de Nederlanden ca. 1550-ca. 1630* (Hilversum 2002).
- Lieburg, F.A. van, *Profeten en hun vaderland. De geografische herkomst van de gereformeerde predikanten in Nederland van 1572 tot 1816* (Amsterdam 1996).
- Liesker, R. en W. Fritschy, *Gewestelijke financiën ten tijde van de Republiek der Verenigde Nederlanden. Deel 4, Holland (1572-1795)* (Den Haag 2004).
- Lindblad, J.Th., 'Foreign trade of the Dutch Republic in the seventeenth century', in: K. Davids en L. Noordegraaf, red., *The Dutch economy in the golden age* (Amsterdam 1993) 219-249.
- Lindeman, W.M. en Th.F. van Litsenburg, *Inleiding, inventarissen en bijlagen Raad van Brabant 6 delen* ('s-Hertogenbosch 1981).
- Linebaugh, Peter, *The London Hanged. Crime and Civil Society in the Eighteenth Century* (Londen 1991).
- Loughman, John & John Michael Montias, *Public and Private Spaces. Works of Art in Seventeenth-Century Dutch Houses* (Zwolle 2000).
- Lucassen, Jan en Gerard Trienekens, "'Om de plaats in de kerk'. Een onderzoek naar maatschappelijke ongelijkheid, voornamelijk in de negentiende eeuw', in: *TvSG 12* (1978) 239-304.
- Maanen, Rudi van, *Doorgaande beweging* (Leiden 2004).
- Maassen, H.A.J., 'De bank van lening te Breda tot 1815', in: *JOB XLIII* (1990) 112-134.
- Maçzak, Antoni, *De ontdekking van het reizen. Europa in de vroeg-moderne tijd* (Utrecht 1998).
- Made, J.W.M. van der, 'Graven spreken in Terheijden', in: *JOB XXXV* (1982) 120-148.
- Man, J.P. de, 'Boedelinventaris van Michiel Piggen, raadsheer van de Prins van Oranje', in: *Jb. CBG VII* (1953) 139-146.
- Marnef, Guido, *Het Calvinistisch bewind te Mechelen, 1580-1585* (Kortrijk-Heule 1987).
- Marnef, Guido, *Antwerpen in de tijd van de Reformatie. Ondergronds protestantisme in een handelsmetropool 1550-1577* (Amsterdam 1996).
- Marshall, Peter, *Beliefs and the Dead in Reformation England* (Oxford 2002).
- Matthey, Ignaz, *Vincken moeten vincken locken. Vijf eeuwen vangst van zangvogels en kwartels in Holland* (Hilversum 2002).
- Mees, W.C., *Philips Willem van Oranje* ('s-Gravenhage/Rotterdam z.j.).
- Meesters van het Zuiden. Barokschilders rondom Rubens* (Zwolle/'s-Hertogenbosch 2000).
- Meij, C.O. van der, 'Decemviratus. De Bredase tienraad, 1541-1794: geschiedenis van een stedelijk college', in: *JOB LIV* (2001) 90-124.
- Meij, C.O. van der, 'Divided loyalties: States-Brabant as a border country', in: Benjamin Kaplan, Marybeth Carlson, Laura Cruz, eds., *Boundaries and their meanings in the history of the Netherlands* (Leiden 2009), 15-34.
- Meij, Otto van der, 'Het 'Haagje van het zuiden. De rijke geschiedenis van vorsten, militairen en predikanten in Breda', in: *Magazine 4*(2009) 20-23.
- Meij, G.M.J. de, *Inventaris van de archieven van de familie Martini Buys 1559-1966 en van het huis en de heerlijkheid Loenersloot (1276) 1569-1954* (Utrecht 1984).
- Meijer Drees, Marijke, 'Liever een rechtvaardige oorlog dan een geveinsde vrede. Politieke propaganda in een vroeg zeventiende-eeuws toneelstuk over het turfschip van Breda', in: *JOB XLIII* (1990) 1-15.
- Meindersma, W., 'Over het protestantisme in Westelijk Brabant', in: *NAK VIII* (1911) 297-321.
- Meischke, R., H.J. Zantkuijl en P.T.E.E. Rosenberg, *Huizen in Nederland. Utrecht, Noord-Brabant en de oostelijke provincies* (Zwolle 2000).

- Melles, J., *Ministers aan de Maas. Rotterdamse stadspensionarissen van 1508-1795* (Rotterdam 1962).
- Miert, L. van s.j., *Verhaal van hetgeen er onlangs bij de belegering en inneming van Breda is voorgevallen 1637* ('s-Hertogenbosch 1917).
- Middelkoop, ed., *Amsterdammers geportretteerd. Kopstukken 1600-1800* (Amsterdam 2002).
- Minis, Servé, *De terugkeer van de gouverneurs. De Gouverneursportretten uit het jachtslot Fasanerie te Fulda* (Maastricht 1998).
- Moes, E.W., *Iconographia Batava: beredeneerde lijst van geschilderde en gebeeldhouwde portretten van Noord-Nederlanders in vorige eeuwen* (Amsterdam 1897-1905) 2 dln.
- Moes, Jaap en Dirk Jaap Noordam, *Macht, aanzien en welzijn. Nieuwelingen in het Leids stadsbestuur, 1200-1795* (Leiden 2003).
- Mol, J.A., red., *Zorgen voor zekerheid. Studies over Friese testamenten in de vijftiende en zestiende eeuw* (Leeuwarden 1994).
- Mollenberg, C.J., *Onuitgegeven bronnen voor de geschiedenis van Geertruidenberg* ('s-Hertogenbosch 1899).
- Mommers, A.R.M., *Brabant van Generaliteitsland tot Gewest; bestuursinrichting en gezagsuitoefening in en over de landen en steden van Staats-Brabant en Bataafs Brabant 14 september 1629 - 1 maart 1796* (Utrecht/Nijmegen 1953).
- Monteiro, Marit, *Geestelijke maagden: leven tussen klooster en wereld in Noord-Nederland gedurende de zeventiende eeuw* (Hilversum 1996).
- Montias, John Michael, *Vermeer en zijn milieu* (Baarn 1993).
- Montias, J.M., 'Estimates of the number of Dutch master-painters, their earnings and their output in 1650', in: *Leidschrift* 6 3(1990) 59-74.
- Montias, John Michael, *Art at Auction in 17th Century Amsterdam* (Amsterdam 2002).
- Mooij, Charles de, *Geloof kan Bergen verzetten. Reformatie en katholieke herleving te Bergen op Zoom 1577-1795* (Hilversum 1998).
- Mooij, Charles de en Aart Vos, red., *'s-Hertogenbosch binnenskamers. Aspecten van stedelijke woon-en leefculturen 1650-1850* (Zwolle 1999).
- Moorman van Kappen, O., 'Maastrichtse Stadsadvocaten. Een bijdrage tot de voorgeschiedenis van het tweeledige Maastrichtse pensionarisambt.', in: *Campus Liber. Bundel opstellen over de geschiedenis van Maastricht aangeboden aan mr. dr. H.H.E. Wouters, stadsarchivaris en -bibliothecaris 1947-1977* (Maastricht 1982) 200-225.
- Mörke, Olaf, *'Stadtholder' oder 'Staetholder'? Die Funktion des Hauses Oranien und seines Hofes in der politischen Kultur der Republik der Vereinigten Niederlande im 17. Jahrhundert* (Münster 1997).
- Mosmans, Jan, *De St. Janskerk te 's-Hertogenbosch* ('s-Hertogenbosch 1931).
- Munier, W.A.J., 'Een mislukte poging tot de inplanting van de reformatie in de heerlijkheid Borgharen door heer Philibert van Isendoren a Blois (1647-1679)', in: *NAK* 65 (1985) 160-189.
- Munier, W.A.J., 'Politieke reformaties in de heerlijkheid Eijsden in de zeventiende eeuw', in: *Archief voor de Geschiedenis van de Katholieke Kerk in Nederland* 28 (1986) 218-254.
- Munier, W.A.J., 'De calvinisering van de colleges van schout en schepenen in de landen van Overmaas vanaf de verovering van Maastricht in 1632 tot aan het eind van de zeventiende eeuw', in: *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg. Jaarboek van Limburgs Geschied-en Oudheidkundig Genootschap te Maastricht CXXIII* (1987) 42-145.
- Munier, Wim A.J., 'De toepassing van het Echtreglement in de stad Breda en de neerslag daarvan in de trouwregisters (1650-1666)', in: *JOB* LII (1999) 114-142 en: *ibidem* (1750-1795), *JOB* LIII (2000) 45-85.
- Muntjewerff, Henk, 'De molen „Het Fortuin” te Breda. 350 jaar bedrijf en techniek', in: *JOB XXXVIII* (1985) 3-70.
- Muntjewerff, Henk en Vroukje Muntjewerff-Van den Hul, 'Een nijverheid gevangen - De koehaartapijtfabricage in Breda van 1777-1824', in: *Textielhistorische Bijdragen* 43 (2003) 7-30.

Muntjewerff-van den Hul, V., *Van Oude Mannen, Vrouwen en regenten. Een geschiedenis van het Oudemannenhuis (1246-1954) en het Oude Vrouwenhuis (1855-1974) te Breda* (Oosterhout 2002).

Muntjewerff-van den Hul, Vroukje, “‘Melkertbanen’ van de achttiende eeuw. Werkverschaffing in Breda in de tweede helft van de achttiende eeuw”, in: *JOB LV* (2002) 191-211.

Muntjewerff-van den Hul, Vroukje, Henk Muntjewerff en Jan Brouwers, *God is een vader der weezen. De geschiedenis van de protestantse weeshuizen in Breda* (Oosterhout 2004).

Nauwelaerts, M.A.M., *De oude Latijnse school van Breda* ('s-Hertogenbosch 1945).

Neve, R.G. de, ‘Regenten, aristocratisering en genealogen’, in: *Virtus 10* (2003) 122-150.

Nienes, A.P. van en M. Bruggeman, *Archieven van de Friese stadhouders. Inventarissen van de archieven van de Friese stadhouders van Willem Lodewijk tot en met Willem V, 1584-1795* (Hilversum/Leeuwarden 2002).

Nierop, Henk van, *Het verraad van het Noorderkwartier. Oorlog, terreur en recht in de Nederlandse Opstand* (Amsterdam 1999).

Nijgh, Y.H.M., ‘Montens’, in: *Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie XXII* (Den Haag 1968) 37-84.

Nijs, Th. de en E. Beukers, ed., *Geschiedenis van Holland. II, 1572 tot 1795* (Hilversum 2002).

Nimwegen, Olaf van, *De subsistentie van het leger. Logistiek en strategie van het Geallieerde en met name het Staatse leger tijdens de Spaanse Successieoorlog in de nederlanden en het Heilige Roomse Rijk (1701-1712)* (Amsterdam 1995).

Nimwegen, Olaf van, ‘The Dutch Barrier: its Origins, Creation, and Importance for the Dutch Republic, 1697-1718’, in: Jan A.F. de Jongste en Augustus J. Veenendaal, Jr., eds., *Anthonie Heinsius and the Dutch Republic 1688-1720. Politics, War, and Finance* (The Hague 2002) 147-175.

Nimwegen, Olaf van, *De Republiek der Verenigde nederlanden als grote mogendheid. Buitenlandse politiek en oorlogvoering in de eerste helft van de achttiende eeuw en in het bijzonder tijdens de Oostenrijkse Successieoorlog (1740-1748)* (Amsterdam 2002).

Nimwegen, Olaf van, ‘Het Staatse leger en de militaire revolutie van de vroegmoderne tijd’, in: *BMGN 118 4* (2003) 494-518.

Nispen, C.A.I.L., *De Gouverneurs van Willemstad* (Bergen op Zoom 1978).

Noordam, Dirk Jaap, *Geringde buffels en heren van stand. Het patriciaat van Leiden, 1574-1700* (Hilversum 1994).

Noordegraaf, L. en G. Valk, *De gave Gods. De Pest in Holland vanaf de late middeleeuwen* (Bergen 1988).

O’Day, Rosemary, *The professions in Early Modern England, 1450-1800: servants of the commonweal* (Harlow 2000).

Onnekink, David, *The Anglo-Dutch Favourite. The career of Hans Willem Bentinck, 1st Earl of Portland (1649-1709)* [Aldershot 2007].

Oord, Kees van den, ‘De boekdrukkunst in de steden Bergen op Zoom, Breda en ’s-Hertogenbosch, 1450-1650 - een voorlopige schets’, in: *VHB VI-VII* (1978) 209-271.

Otten, G., ‘De schat van Weibnom’, in: *Archivaria 2* (1999) 4-8.

Over Helden, Schurken en Hadewijch. Het Geheugen van een Stad (Breda 2002) 2 dln.

Ozment, Steven, *De burgemeestersdochter. Schandaal in een 16e-eeuwse Duitse stad* (Utrecht 1996).

Ozment, Steven, *Flesh and Spirit. Private Life in Early Modern Germany* (New York 1999).

Palmen, Eric, ‘De politieke elite’, in: Willem Frijhoff, Hubert Nusteling en Marijke Spies, *Geschiedenis van Dordrecht van 1572 tot 1813* (Hilversum 1998) 211-220.

Panhuysen, Bibi, *Maatwerk. Kleermakers, naaisters, oudkleerkopers en de gilden [1500-1800]* (Amsterdam 2000).

Paquay, Valentijn, ‘Breda, Bredanaars en de Onze-Lieve-Vrouwekerk. Religie, devoties en manifestaties voorr 1590’, in: *JOB LIV* (2001) 1-89.

Paquay, Valentijn, ‘Koren en altaren. De ruimtelijke indeling van de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Breda voor 1590’, in: *JOB LIX* (2006) 116-203.

- Parker, Geoffrey, *The Grand Strategy of Philip II* (New Haven/Londen 1998).
- Parker, Geoffrey, *Sovereign City. The City-State through History* (Londen 2004).
- Parrott, David, *Richelieu's Army. War, Government and Society in France, 1624-1642* (Cambridge 2001).
- Peeters, C.J.A.C., 'Militaire gebouwen in Breda', in: *JOB XXV* (1972) 1-31.
- Pennings, J.C.M. en E.A.T.M. Schreuder, 'Heer en meester van Ameland tot de Zwaluwe. Het beheer en bestuur van de heerlijkheden van het Huis Oranje-Nassau door de Nassause Domeinraad (14e eeuw - 1811)', in: *JONM* (1994) 44-75.
- Perez-Reverte, Arturo, *De zon van Breda: de avonturen van kapitein Alatrisme* (Baarn 2000).
- Peters, Marion, *In steen geschreven. Leven en sterven van VOC-dienaren op de kust van Coromandel in India* (Amsterdam 2002).
- Pincus, Steven C.A., *Protestantism and patriotism: ideologies and the making of English foreign policy, 1650-1668* (New York 1996).
- Pirenne, L.P.L., 'De voorgeschiedenis vanaf de Opstand, 1578-1796', in: H.F.J.M. van den Eerenbeemt, red., *Geschiedenis van Noord-Brabant* (Amsterdam/Meppel 1996), I, 29-58.
- Pisters, Loek en Marjolein van Riemsdijk, 'Criminaliteit en strafrechtspleging in stad en land van Breda, 1700-1795', in: *JOB XLIX* (1996) 65-116.
- Plaats, Gees van der, *Eendracht als opdracht. Lieuwe van Aitzema's bijdrage aan het publieke debat in de zeventiende-eeuwse Republiek* (Hilversum 2003).
- Placidus, O.M. Cap., 'De religievrede te Breda', in: *JOB* (I) VI (1953) 152-168, (II) VII (1954) 46-63.
- Placidus, O.M. Cap., 'Jacobus Vrancx, pastoor te Breda, en de contrareformatie in Stad en Baronie van Breda', in: *JOB VIII* (1955) 30-80.
- Placidus, O.M. Cap., 'Cornelius Gobbinckx, pastoor te Standdaarbuiten en te Breda (1563-1578; 1578-1609)', in: *JOB X* (1957) 64-131.
- Placidus Pennings, P., 'Het discours of de kroniek der heeren van Breda', in: *Bijdragen en Mededelingen van het Historisch Genootschap* 65 (Utrecht 1947) 335-376.
- Poelhekke, J.J., *Frederik Hendrik. Prins van Oranje - Een biografisch drieluik* (Zutphen 1978).
- Poelwijk, Arjan, *"In dienste vant suyckerbacken" De Amsterdamse suikernijverheid en haar ondernemers, 1580-1630* (Hilversum 2003).
- Pol, Pierre van der, 'De kerk afgebeeld. Inventarisatie en beoordeling van historische afbeeldingen van de Grote of Onze-Lieve-Vrouwekerk te Breda', in: *JOB LVI* (2003) 81-113.
- Polman, P., *Katholiek Nederland in de achttiende eeuw* (Hilversum 1968) 3 dln.
- Pollmann, Judith, 'Off the record: Problems in the Quantification of Calvinist Church Discipline', in: *The Sixteenth Century Journal* Vol. XXXIII no.2 (2002) 423-438.
- Poppel, F. van en E. Beekink, 'De biometer in kaart gebracht. Zuigelingen -en totale sterftecijfers voor Nederlandse gemeenten, 1812-1939', in: *Gewina. Tijdschrift voor de geschiedenis der Geneeskunde, Natuurwetenschappen, Wiskunde en Techniek* 24 (2001) 1, 18-32.
- Porta, A., *Joan en Gerrit Corver. De politieke macht van Amsterdam 1702-1748* (Assen 1975).
- Porter, Roy S., *Gout: the patrician malady* (New Haven 1998).
- Postema, J., *Johan van den Corput 1542-1611. Kaartmaker, vestingbouwer, krijgsman* (Kampen 1993).
- Prak, M., *Gezeten burgers. De elite in een Hollandse stad: Leiden 1700-1780* (Amsterdam/Dieren 1985) [Hollandse Historische Reeks 6].
- Prak, Maarten, 'Verfassungsnorm und Verfassungsrealität in den Niederländischen Städten des späten 17. und 18. Jahrhunderts. Die Oligarchie in Amsterdam, Rotterdam, Zutphen und Deventer 1672/5-1795', in: W. Ehbrecht, *Verwaltung und Politik* (1994) 55-83.
- Prak, Maarten, 'Armenzorg 1500-1800', in: Jacques van Gerwen en Marco H.D. van Leeuwen, *Studies over zekerheidsarrangementen. Risico's, risicobestrijding en verzekeringen in Nederland vanaf de Middeleeuwen* Amsterdam/Den Haag 1998) 49-90.
- Prak, Maarten, *Republikeinse veelheid, democratisch enkelvoud. Sociale verandering in het Revolutietijdvak, 's-Hertogenbosch 1770-1820* (Nijmegen 1999).

Price, J.L., *Holland and the Dutch Republic in the Seventeenth Century. The Politics of Particularism* (Oxford 1990).

Price, J.L., 'De regent', in: H.M. Belien, A.Th. van Deursen en G.J. van Setten, red., *Gestalten van de Gouden Eeuw. Een Hollands groepsportret* (Amsterdam 1995) 25-62.

Price, J.L., 'The Dutch Nobility in the Seventeenth and Eighteenth Centuries', in: H.M. Scott, ed., *The European Nobilities in the Seventeenth and Eighteenth Centuries. Volume 1 Western Europe* (Londen 1995) 82-113.

Price, J.L., *The Dutch Republic in the seventeenth century* (Basingstoke 1998).

Raadschelders, J.C.N., *Plaatselijke bestuurlijke ontwikkelingen 1600-1980. Een historisch-bestuurskundig onderzoek in vier Noord-Hollandse gemeenten* ('s-Gravenhage 1990).

Raadschelders, J.C.N., *Lokale bestuursgeschiedenis* (Zutphen 1992).

Rao, Anna Maria en Steinar Supphellen, 'Power Elites and Dependent Territories', in: Wolfgang Reinhard, ed., *Power Elites and State Building* (Oxford 1996) 79-99.

Raymond, Joad, ed. *News, Newspapers, and Society in Early Modern Britain* (Londen 1999).

Ree-Scholtens, G.F. van der en H. Spijkerman, *Inventarissen van de archieven van baljuw en hoge vierschaar van Rijnland (1539) 1574-1811, baljuw en hoge vierschaar van Delfland 1556-1811, baljuw en hoge vierschaar van Schieland 1586-1811, baljuw en hoge vierschaar van Zuid-Holland 1574-1811 (1813)* ('s-Gravenhage 1991)

Ree-Scholtens, G.F. van der, "'Concernerende de weesen." De weeskamer van Grave van 1563 tot 1811', in:

Th. E.A. Bosman, e.a., *Brabandts recht dat is ...: opstellen aangeboden aan prof.mr. J.P.A. Coopmans ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar Nederlandse rechtsgeschiedenis aan de Katholieke Universiteit Brabant* (Assen/Maastricht 1990).

Ree-Scholtens, G.F. van der, *De grensgebieden in het noordoosten van Brabant ca. 1200-1795. Institutionele en juridische aspecten* (Assen/Maastricht 1993).

Rehm, G.J., 'De Bredase apothekers van de 15e tot tot het begin van de 19e eeuw', in: *BL* 9 (1960) 1-6; 17-22; 33-39; 49-54; 65-68; 81-84; 97-100; 113-117; 129-134; 145-151; 161-167; 177-183;

Rehm, G.J., 'De weeskamer van Breda', in: *JOB* VIII (1955) 102-130; IX (1956) 103-131.

Reinhard, Wolfgang, ed., *Power Elites and State Building* (Oxford 1996).

Renier, G.J., *De Noordnederlandse natie* (Utrecht 1948).

Renting, R.A.D., 'Immigranten uit Noord-Brabant en Limburg te Rotterdam, 1573-1811', in: *Van Blauwe Stoep tot Citadel. Viaria Historica Brabantica Nova Ludovico Pirenne dedicata* ('s-Hertogenbosch 1988) 161-174.

Ridder-Symoens, H. de, 'Ukkelse schepenen en universitaire studies in de XVe en XVIe eeuw', in: *BG* 59 (1976) 100-226.

Ridder-Symoens, H. de, 'De universitaire vorming van de Brabantse stadsmagistraat en stadsfunctionarissen. Leuven en Antwerpen 1430-1580', in: *VHB* 6-7 (1978) 21-126.

Ridder-Symoens, H. de, 'Brabanders aan de rechtenuniversiteit van Orléans, 1444-1546. Een socio-professionele studie', in: *BG* 61 (1978) 195-347.

Ridder-Symoens, H. de, 'Adel en universiteiten. Humanistisch ideaal of bittere noodzaak', in: *TvG* 93 (1980) 410-432.

Ridder-Symoens, H. de, 'Recrutement géographique des étudiants de la nation germanique de l'ancienne université d'Orléans, 1547-1567', in: M. Parisse, ed., *Les échanges universitaires franco-allemands du Moyen Age au XXe siècle* (Parijs 1991) 55-71.

Ridder-Symoens, H. de, 'Prosopografie en middeleeuwse geschiedenis: een onmogelijke mogelijkheid?', in: *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent* n.s. 45 (1991) 95-117.

Rijckevorsel, L.A.C.A.M., 'Perikelen rondom de benoeming tot notaris in het einde van de zeventiende eeuw', in: *JOB* XVI (1963) 83-109.

Rijckevorsel, L.A.C.A.M., 'Drie Bosschenaren in Napoleon's garde d'honneur: Bernard van Rijckevorsel, August van Lanschot, Pieter Vermeulen', in: *JCBG* 39 ('s-Gravenhage 1985) 218-248.

Rijdt, R.J.A. te, 'Een 'nieuw' portret van een 'nieuwe' verzamelaar van kunst en naturaliën: Jan Snellen geportretteerd door Aert Schouman in 1746', in: *Oud Holland* 110 (1997) 22-53.

- Rijen, Jean-Pierre van, red., *Zilver en zilversmeden uit de Baronie van Breda* (Breda 2000).
- Roberts, Benjamin, *Through the keyhole. Dutch child-rearing practices in the 17th and 18th century. Three urban elite families* (Hilversum 1998).
- Rodríguez Pérez, Yolanda, *De Tachtigjarige Oorlog in Spaanse ogen. De Nederlanden in Spaanse historische en literaire teksten (circa 1548-1673)* (z.p. 2003).
- Roelants, H.A.M., *Gulden Boek van Schiedam* (Amsterdam 1900).
- Roelvink, V., *Gegeven den sangeren: meerstemmige muziek bij de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch in de zestiende eeuw* (Den Bosch 2002).
- Roest van Limburg, Th.M., *Het kasteel van Breda: aantekeningen betreffende het voormalige Prinsenhof te Breda* (Schiedam 1904).
- Rogier, L.J., *Geschiedenis van het katholicisme in Noord-Nederland in de 16^e en 17^e eeuw* (Amsterdam 1945-1947) 3 dln.
- Romeijn, A., *..alles ten meesten oirboir van de stad. De stadsregering van Tholen (1577-1702). Bestuur en bestuurders van de stad Tholen vanaf de Satisfactieovereenkomst met prins Willem van Oranje in 1577 tot de dood van koning-stadhouder Willem III in 1702* (z.pl. 2001).
- Roodenburg, Herman, *Onder censuur. De kerkelijke tucht in de gemeente van Amsterdam, 1578-1700* (Hilversum 1990).
- Rooijakkers, Gerard, *Rituele repertoires. Volkscultuur in oostelijk Noord-Brabant 1559-1853* (Nijmegen 1994).
- Roorda, D.J., *Partij en factie. De oproeren van 1672 in de steden van Holland en Zeeland, een krachtmeting tussen partijen en facties* (Groningen 1978).
- Roorda, D.J., 'Het Hollandse regentenpatriciaat in de 17e eeuw', in: C.B. Wels e.a., *Vaderlands Verleden in Veelvoud. Opstellen over de Nederlandse geschiedenis na 1500* (Den Haag 1980), I, 221-240.
- Roorda, D.J., 'Prosopografie, een onmogelijke mogelijkheid?', in: *BMGN XCIV* (1979) 212-225.
- Roosenboom, H.Th.M., 'Economische heroriëntatie in Helmond na de Opstand', in: *BG* 73 (1990) 179-186.
- Roosenboom, H.Th.M., 'Drossaard Adriaan Bernagie en de strijd tegen de 'paapse' bij-scholen in Tilburg, 1680-1724', in: *VHB XI* (1982) 53-81.
- Roosenboom, H.Th.M., *De dorpschool in de Meierij van 's-Hertogenbosch van 1648-1795* (Tilburg 1997).
- Roscam Abbing, M. en E. Vink, 'De dominee, de drossaard en de paapse stoutigheden. Over een richtingenstrijd in Oirschot en Best', in: *NBJ 10* (1993) 99-121.
- Rosendaal, J.G.M.M., '"Arbeyders werckende in den wijngaert des heeren". Het Latijnse onderwijs in Heusden als reformatorisch strijdwapen 1575-1700', in: *NBJ 9* (1992) 8-43.
- Rowen, H.H., *John de Witt, Grand Pensionary of Holland, 1625-1672* (Princeton, New Jersey 1978).
- Rowen, H.H., *The princes of Orange. The Stadholders in the Dutch Republic* (Cambridge 1988).
- Roy, Alain, *Theodoor van Thulden. Een Zuidnederlandse barokschilder* (Zwolle 1991).
- Roy van Zuydewijn, Noortje de, *Van koopman tot icoon. Johan van der Veken en de Zuid-Nederlandse immigranten in Rotterdam rond 1600* (Amsterdam 2002).
- Sanders, J.G.M., eindred., *Noord-Brabant tijdens de Republiek der Verenigde Nederlanden, 1572-1795. Een institutionele handleiding* ('s-Hertogenbosch/Hilversum 1996).
- Satterfield, George, *Princes, Posts and Partisans. The Army of Louis XIV and Partisan Warfare in the Netherlands (1673-1678)* (Leiden 2003).
- Schama, S., *The Embarrassment of Riches. An Interpretation of Dutch Culture in the Golden Age* (Londen 1987).
- Scherft, P., *Inventaris van het archief van de Hoofd- en Leenbank* (Breda 1954).
- Scherft, P., 'Het gratierecht van de heren van Breda', in: *JOB VII* (1954) 11-54.
- Scherft, Pieter, *Het sterfhuis van Willem van Oranje* (Leiden 1966).
- Schmidt, Ariadne, *Overleven na de dood. Weduwen in Leiden in de Gouden Eeuw* (Amsterdam 2001).

- Schmidt, C., *Om de eer van de familie. het geslacht Teding van Berkhout 1500-1950 een sociologische benadering* (Amsterdam 1986).
- Schmidt, F.H., *Pieter de Swart. Architect van de achttiende eeuw* (Zwolle 1999).
- Schoor, Arie van der, *Stad in aanwas. Geschiedenis van Rotterdam tot 1813* (1999).
- Schutte, O., *Repertorium der buitenlandse vertegenwoordigers, residerende in Nederland 1584-1810* ('s-Gravenhage 1983).
- Schuttelaars, Anton, *Heren van de Raad. Bestuurlijke elite van 's-Hertogenbosch in de stedelijke samenleving, 1500-1580* (Nijmegen 1998).
- Schuurman, Anton, Jan de Vries en Ad van der Woude, red., *Aards geluk. De Nederlanders en hun spullen 1550-1850* (Amsterdam 1997).
- Scott, H.M., ed., *The European Nobilities in the Seventeenth and Eighteenth Centuries. Volume One: Western Europe* (Londen/New York 1995).
- Shorto, Russell, *Nieuw Amsterdam. Eiland in het hart van de wereld* (Amsterdam 2004).
- Sicking, Louis, *Geuzen en glippers. Goed en fout tijdens het beleg van Leiden* (Den Haag 2003).
- Simons, Walter, *Cities of Ladies. Beguine Communities in the Medieval Low Countries, 1200-1565* (Pennsylvania 2001).
- Slechte, C.H., "Een noodlottig jaar voor veel zotte en wijze": de Rotterdamse windhandel van 1720 ('s-Gravenhage 1982).
- Sleiderink, Remco, 'Heer en meester op het kasteel van Breda. Het literaire leven in de tweede helft van de veertiende eeuw', in: Arnoud-Jan Bijsterveld e.a., *Cultuur in het laat-middeleeuwse Noord-Brabant. Literatuur-Boekproductie-Historiografie* ('s-Hertogenbosch 1998) 24-36.
- Sluijter, Eric Jan, 'Over Brabantse vodden, economische concurrentie, artistieke wedijver en de groei van de markt voor schilderijen in de eerste decennia van de zeventiende eeuw', in: *NKJ* 50 (1999) 112-143.
- Smit, J.G., 'De ambtenaren van de centrale overheidsorganen der Republiek in het begin van de zeventiende eeuw', in: *TvG* 90 (1977) 378-390.
- Smit, J.G., 'De Reformatie van Amersfoort (1579-1625)', in: H. ten Boom, red., *Utrechters entre-deux. Stad en Sticht in de eeuw van de Reformatie 1520-1620* (Delft 1992) 231-262.
- Spaans, Joke, *Haarlem na de Reformatie. Stedelijke cultuur en kerkelijk leven, 1577-1620* (Den Haag 1989).
- Spaans, Joke, *Armenzorg in Friesland 1500-1800. Publieke zorg en particuliere liefdadigheid in zes Friese steden: Leeuwarden, Bolsward, Franeker, Sneek, Dokkum en Harlingen* (Hilversum 1998).
- Spanninga, Hotso, 'Om de vrije magistraatsbestelling. Machtsverhoudingen en politiek in Leeuwarden', in: René Kunst, red., *Leeuwarden 750-2000. Hoofdstad van Friesland* (Franeker 1999) 128-158.
- Spieritz, M.P.G., *Reformatie en herleving van het katholicisme in Nijmegen (1591-1623). Rogier herzien en herdacht* (Nijmegen 1993).
- Sponselee-de Meester, M.T.A.R., 'De strijd om te overleven: het Norbertinessenklooster Sint-Catharinadal te Breda tot 1625', in: P.H.A.M. Abels, red., *Van tweeën een: kerk en West-Brabant door de eeuwen heen* (Delft 2001) 79-98.
- Sponselee-de Meester, M.T.A.R., 'Margaretha Carolien Alexandrina de Licques. Een tegendraadse adellijke religieuze', in: *NBJH* 19 (2002) 90-116.
- Sponselee-de Meester, M.T.A.R., *Het norbertinessenklooster Sint-Catharinadal in de Staatse periode 1625-1795. Portret van een religieuze vrouwengemeenschap in benarde tijden* (Hilversum 2003).
- Sprenger, R.M., 'De advocaten bij de Staatse Raad van Brabant in de achttiende eeuw. Een eerste verkenning', in: *NBJH* 10 (1993) 122-152.
- Stabel, Peter, 'Van schepenen en ontvangers. Politieke elite en stadsfinanciën in Hulst', in: *TvSG* 18 1(1992) 1-21.
- Stapel, Leonore, *Perspectieven van de stad. Over bronnen, populariteit en functie van het Noord-nederlandse stadsgezicht 1650-1700* (Hilversum 1999).
- Stapleton, John, 'Grand Pensionary at War: Anthonie Heinsius and the Nine Years' War, 1689-1697', in: Jan A.F. de Jongste en Augustus J. Veenendaal, Jr., eds., *Anthonie Heinsius and the Dutch Republic 1688-1720. Politics, War, and Finance* (The Hague 2002) 199-227.

- Steenbergen in de middeleeuwen (Steenbergen 1972).
- Steijns, Gerard, 'Pieter Vreede (1750-1837). Passant in Brabant?', in: *Pieter Vreede en de geboorte van Brabants provinciaal bestuur* (Tilburg 1995) 8-19.
- Stols, Eddy, *De Spaanse Brabanders of de handelsbetrekkingen der Zuidelijke Nederlanden met de Iberische wereld 1598-1648* (Brussel 1971) 2 dln.
- Stone, L., 'Prosopography', in: *Daedalus. Journal of the American academy of arts and sciences*, C (1971) 46-79.
- Stradling, R.A., *Spain's struggle for Europe 1598-1668* (Londen/ Rio Grande 1994).
- Streng, J.C., 'Stemme in staat'. *De bestuurlijke elite in de stadsrepubliek Zwolle 1579-1795* (Hilversum 1997).
- Streng, J.C., "'Uyt liefde van de catholyke religie": de rooms-katholieke elite in Overijssel tijdens de zeventiende eeuw', in: *Leidschrift* 15 1(2000) 120-156.
- Strengers-Older Kalter, K.M.P., 'Boeken in Bossche boedels. De belangstelling voor lectuur in de achttiende eeuw', in: *NBJH* 15 (1998) 143-179.
- Strien, Kees van, *Touring the Low Countries. Accounts of British Travellers, 1660-1720* (Amsterdam 1998).
- Swart, K.W., *Sale of offices in the seventeenth century* (Utrecht 1980).
- Swart, K.W., *Willem van Oranje en de Nederlandse Opstand 1572-1584* (Den Haag 1994).
- Swigchem, C.A. van, T. Brouwer en W. van Os, *Een huis voor het Woord. Het protestantse kerkinterieur in Nederland tot 1900* ('s-Gravenhage 1984).
- Taverne, E., *In 't land van belofte: in de nieuwe stad. Ideaal en werkelijkheid van de stads-uitleg in de Republiek 1580-1680* (Maarssen 1978).
- Taverne, Ed en Irmin Visser, red., *Stedebouw. De geschiedenis van de stad in de Nederlanden van 1500 tot heden* (Nijmegen 1993).
- Tempelaars, Rob, *Op de drempel van de Renaissance : de rederijker Dingman Beens (1595-1639) en zijn handschriftelijke bundel "Refereynen en Baladen" (1613-1623)* (scriptie Rijksuniversiteit Leiden 1982).
- Tex, Jan den, *Oldenbarnevelt* (Haarlem/Groningen 1960-1972) 5 dln.
- Thomas, Werner, *In de klauwen van de Inquisitie. Protestanten in Spanje, 1517-1648* (Amsterdam 2003).
- Thomas, Werner, red., *De val van het Nieuwe Troje. Het beleg van Oostende 1601-1604* (Leuven 2004).
- Thomassen, Theo H.P.M., 'De lotgevallen van een ambtelijke duizendpoot. De kamerbevaarder van de Staten-Generaal in de tijd van de Republiek', in: *Jaarboek Geschiedkundige Vereniging Die Haghe* (1988) 50-97.
- Thomassen, Theo, *Instrumenten van de macht. De Staten-Generaal en hun archieven 1576-1796* (z.pl. 2009).
- Timmermans, Bert, 'Barokke vroomheid en familiaal prestige. Beeldvorming, mecenaat en het commemoratieve monument in het zeventiende-eeuwse Antwerpen', in: *De zeventiende eeuw* 16 2(2000) 89-99.
- Timmermans, Bert, *Patronen van patronage in het zeventiende-eeuwse Antwerpen. Een elite als actor binnen een kunstwereld* (Amsterdam 2008).
- Toebak, P.M., 'De 'religieuze' tegenstelling tussen stad en platteland in westelijk Noord-Brabant en de Noordantwerpse Kempen, 1580-1610', in: *NBJH* 8 (1991) 77-95.
- Toebak, P.M., 'Roosendaalse testamenten in de eerste helft van de zeventiende eeuw. De vroomheid van gewone mensen.', in: L.J.P. van Gastel en M.R. Hermans, *Stappen in het verleden* (Roosendaal 1992) 10-40.
- Toebak, P.M., *Kerkelijk-godsdienstig leven in westelijk Noord-Brabant, 1580-1652. De-kenale visitatieverslagen als bron* 2 delen (Breda 1995).
- Toebak, P.M., 'Een bisschoppelijke visitatie te Breda, augustus 1626. Ervaringsgegevens omgezet in beleid?', in: *NBJH* 13 (1996) 80-94.
- Tomalin, Claire, *Samuel Pepys. The Unequalled Self* (Londen 2002).
- Tracy, Paul, *The Founding of the Dutch Republic* (Oxford 2008).
- Troost, Wout, *Stadhouder-koning Willem III. Een politieke biografie* (Hilversum 2001).

Tukker, Cornelis Andries, *De Classis Dordrecht van 1573 tot 1609 : bijdrage tot de kennis van in- en extern leven van de Gereformeerde kerk in de periode van haar organiseren* (Leiden 1965).

Tümpel, Christian, *Het Oude Testament in de schilderkunst van de Gouden Eeuw* (Zwolle 1991).

Underdown, David, *Fire from Heaven. Life in an English Town in the Seventeenth Century* (New Haven/Londen 1992).

Uytven, R. van, C. Bruneel, A.M. Koldewij, A.W.F.M. van de Sande en J.A.F.M. van Oudheusden, red., *Geschiedenis van Brabant van het hertogdom tot heden* (Zwolle 2004).

Vandenbroeck, Paul, 'De "salette" of pronkkamer in het 17de-eeuwse Brabantse burgerhuis. Familie-en groepsportretten als iconografische bron, omstreeks 1640-1680', in: *M&L: Monumenten en Landschappen* 9 (1990), no.6, 41-62.

Vandenbroecke, Chr., 'Het huwelijks- en voortplantingspatroon in Vlaanderen en Brabant (17de-19de eeuw)', in: *TvSG* 5 (1976) 107-145.

Veen, Jaap van der, 'Eenvoudig en stil. Studeerkamers in zeventiende-eeuwse woningen, voornamelijk te Amsterdam, Deventer en Leiden', in: *NKJ* 51 (2000) 136-171.

Veeze, B.J., *De raad van de Prinsen van Oranje tijdens de minderjarigheid van Willem III (1650-1668)* (Assen 1932).

Veluwenkamp, Jan Willem, *Archangel. Nederlandse ondernemers in Rusland 1550-1785* (Amsterdam 2000).

Verbeemen, J., 'Een onderzoek naar het bevolkingscijfer van Breda omstreeks 1640', in: *BG IL* (1966) 203-213.

Vermeesch, Griet, *Oorlog, steden en staatsvorming: de grenssteden Gorinchem en Doesburg tijdens de geboorte-eeuw van de Republiek (1570-1680)* (Amsterdam 2006).

Vermeir, René, *In staat van oorlog. Filips IV en de Zuidelijke Nederlanden, 1629-1648* (Maastricht 2001).

Verrips-Roukens, Kitty, 'Pachtrelaties en patronage: machtsbalansen op een Sallands landgoed', in: *TvSG* 18 (1980) 139-161.

Verschure, Han, *Overleven buiten de Hollandse tuin. Raamsdonk, Waspik, 's-Gravenmoer, Capelle, Sprang en Besoijen tijdens de Tachtigjarige Oorlog* (z.pl. 2004).

Verschuren, G., *Waar vogelen vlogen en bloemen bloeiden. Een cultuur-en landschapshistorisch onderzoek van de landgoederen de Moeren, Oude Buisse Heide, Wallstein en de Lange Maten 2 delen* ('s-Graveland 1987).

Vet, G. de, *De geschiedenis van de confrerie van het Allerheiligste Sacrament des Altaars te Breda* (Breda 1951: ongepubliceerd typoscript).

Vetter, Klaus, *Aan het hof van Willem van Oranje* (Haarlem 1992).

Vink, Ester, *Breda en de Nassaus 1404-2004. Ter herdenking aan zeshonderd jaar Nassaus in Breda* (Breda 2004).

Vliet, Adri P. van, L. Adriaenssen en R. van Driel, red., *Brabanders gezocht. Gids voor stamboomonderzoek in Noord-Brabant* ('s-Hertogenbosch/Den Haag 1995).

Vlis, Ingrid van der, *Leven in armoede. Delftse bedeelden in de zeventiende eeuw* (Amsterdam 2001).

Vos, A., red., *'s-Hertogenbosch, geschiedenis van een Brabantse stad 1629-1990* (Zwolle 1996).

Vos, Aart, 'Muziek in gereformeerd 's-Hertogenbosch', in: *NBJH* 15 (1998) 118-142.

Vos, Aart, *Burgers, broeders en bazen. Het maatschappelijk middenveld van 's-Hertogenbosch in de zeventiende en achttiende eeuw* (Hilversum 2007).

Vos, P.D. de, *De vroedschap van Zierikzee van de tweede helft der 16de eeuw tot 1795* (Middelburg 1931).

Vosters, S.A., 'Oude Spaanse en Italiaanse geschiedschrijvers over Het Turfschip', in: *JOB XLV* (1992) 78-152.

Vosters, S.A., *Het beleg en de overgave van Breda in geschiedenis, literatuur en kunst* (Breda 1993) 3 dln.

Vriend, H., 'De rivier de Mark door de eeuwen heen', in: *JOB VI* (1953) 11-37; *VII* (1954) 81-90; *VIII* (1955) 131-168.

- Vries, Boudien de, 'Het interieurjaar 2001', in: *BMGN* 119 (2004) 71-76.
- Vries, Joh. de, *De economische achteruitgang der Republiek in de achttiende eeuw* (Amsterdam 1959).
- Vries, Jan de en Ad van der Woude, *Nederland 1500-1815. De eerste ronde van moderne economische groei* (Amsterdam 1995).
- Vries, O., 'Geschapen tot een ieders nut. Een verkennend onderzoek naar de Noordnederlandse ambtenaar in de tijd van het Ancien Régime', in: *TvG* 90 (1977) 328-349.
- Vries, O., B.S. Hempenius-van Dijk, P. Nieuwland, P. Baks, *De Heeren van den Raede. Biografieën en groepsportret van de raadsheren van het Hof van Friesland 1499-1811* (Hilversum 1999).
- Vrijer, M.J.A. de, *Ds. Petrus van Balen Medicinae et Juris Doctor. Ambassade-en Hofprediker in de Gouden Eeuw* (Utrecht 1928).
- Vrolijk, Marjan, *Recht door gratie. Gratie bij doodslagen en andere delicten in Vlaanderen, Holland en Zeeland (1531-1567)* (Hilversum 2004).
- Waquet, Jean-Claude, *Corruption. Ethics and Power in Florence, 1600-1770* (Pennsylvania 1992).
- Wagenaar, F.P., "Dat de regeringe niet en bestaat bij het corpus van de magistraet van den Hage alleen". *De Societeit van 's-Gravenhage* (1587-1802). Een onderzoek naar bureaucratisering (Hilversum 1999).
- Wagenaar, Pieter, 'Early fragments of Dutch administrative theory: Berkhout (1609-1672) on politics ('sovereine hooch overicheijt') and administration ('subalterne ampten')', in: *Jahrbuch für europäische Verwaltungsgeschichte* (2000) 203-221.
- Wagenaar, F. Pieter, 'Wine turned sour? Private gain, public verdict: Seijs, Scheepmaker, and the public/private dichotomy', in: *Retracing Public Administration* 7 (2003) 107-143.
- Wagenaar, Pieter, Otto van der Meij en Manon van der Heijden, 'Corruptie in de Nederlanden 1400-1800', in: *Tijdschrift voor sociale en economische Geschiedenis* 2 4 (2005) 3-21.
- Wagenaar, Pieter en Otto van der Meij, 'Een schout in de fout? Fred Rigg's prismatische model toegepast op de zaak Van Banchem', in: *Tijdschrift voor sociale en economische geschiedenis* 2 4 (2005) 22-46.
- Wallace, Peter G., *Communities and conflict in early modern Colmar: 1575-1730* (New Jersey 1995).
- Wassenaar, H., 'Stadhouder Willem III als opperjaagmeester van de Veluwe: een vriend van de adel?', in: *Virtus* 3 1 (1995/6) 11-24.
- Wasson, Ellis, *Born to rule. British Political Elites* (Thrupp, Stroud 2000).
- Weekhout, Ingrid, *Boekencensuur in de Noordelijke Nederlanden: de vrijheid van drukpers in de zeventiende eeuw* (Den Haag 1998).
- Wessels, E.A.C.M., 'De Reformatie in West-Brabant, 1525-1648', in: P.H.A.M. Abels, red., *Van tweeën één. Kerk en West-Brabant door de eeuwen heen* (Delft 2001) 99-114.
- Westrienen, Anna-Frank van, *De Groote Tour: tekening van de educatiereis der Nederlanders in de zeventiende eeuw* (Amsterdam 1983).
- Wetzels, Frans, 'Onbekwame geneesheren in Abdera.', in: *Mededelingen van de Stichting Jacob Campo Weyerman* 22 (1999) 161-166.
- Wetzels, Frans, *De vrolijke tuchtheer van de Abderieten. Jacob Campo Weyerman (1677-1747) in Breda* (Amsterdam 2006).
- Wezel, G.W.C. van, *Het paleis van Hendrik III graaf van Nassau te Breda* (Zwolle 1999).
- Wezel, Gerard van, *De Onze-Lieve-Vrouwekerk te Breda* (Zwolle 2002).
- Whyman, Susan E., *Sociability and Power in Late-Stuart England. The Cultural Worlds of the Verneys 1660-1720* (Oxford 1999).
- Wieldraaijer, Matthijs, 'Onderwijs aan het Oranjehof in de 17de eeuw', in: *Holland, Historisch Tijdschrift* 41 2(2009) 80-100.
- Wijngaarden, Hilde van, *Zorg voor de kost. Armenzorg, arbeid en onderlinge hulp in Zwolle 1650-1700* (Amsterdam 2000).
- Wijnroks, Eric, *Handel tussen Rusland en de Nederlanden, 1560-1640* (Hilversum 2003).
- Wijzenbeek-Olthuis, Th.F., *Achter de gevels van Delft* (Hilversum 1987).

- Wijsenbeek-Olthuis, Th.F., 'Boedelinventarissen', in: G.A.M. van Synghel, red., *Broncommentaren 2. Boedelinventarissen. Gemeentelijke bevolkingsregisters 1850-1920* (Den Haag 1995) 1-73.
- Wijsenbeek-Olthuis, Thera, 'Ziekte en tegenslag. Ziektebeleving in de hoogste kringen van de Republiek in de zeventiende eeuw', in: Marijke Gijswijt-Hofstra en Florike Egmond, *Of bidden helpt? Tegenslag en cultuur in West-Europa, circa 1500-2000* (Amsterdam 1997) 71-86.
- Wijsenbeek-Olthuis, Thera, red., *Het Lange Voorhout. Monumenten, Mensen en Macht* (Zwolle 1998).
- Williams, E.N., *The Ancien Régime in Europe. Government and Society in the Major States 1648-1795* (Londen 1970; 1999).
- Wilson, Frances, *The Courtesan's Revenge. Harriette Wilson, the woman who blackmailed the king* (Londen 2003).
- Win, P. de, 'De adel in het hertogdom Brabant van de vijftiende eeuw. Een terreinverkenning', in: TvG 93 (1980) 391-409.
- Wingens, Marc, *Over de grens. De bedevaart van katholieke Nederlanders in de zeventiende en achttiende eeuw* (Nijmegen 1994).
- Winkel, Marieke de, "'Eene der deftigsten dragten". The iconography of the *tabbaard* and the sense of tradition in Dutch seventeenth-century painting', in: NKJ 46 (1995) 144-167.
- Wit, H.F. de, *Gorcums Heren. Regentenpolitiek 1650-1750* (Gorinchem 1981).
- Wolf, G., 'Schipperen om licentgelden in een betwist grensgebied, 1625-1630', in: *Leidschrift* 12 1(1996) 77-93.
- Worp, J.A., C. Huygens. *De gedichten* 9 dl. (Utrecht 1892-1899).
- Van der Woude, Ad, 'The Volume and Value of Paintings in Holland at the Time of the Dutch Republic', in: David Freedberg en Jan de Vries, *Art in history/ History in art: Studies in Seventeenth-Century Dutch Culture* [Santa Monica, CA 1991) 284-329.
- Woude, Auke van der, *Het lege land: de ruimtelijke orde van Nederland 1798-1848* (Amsterdam 1987).
- Wouters, A.P.F., *De Nederduits Gereformeerde predikanten in stad en markiezaat van Bergen op Zoom en stad en baronie van Breda, 1580-1625* (onuitgegeven doctoraalscriptie Nijmegen 1981).
- Wouters, Koen, 'De invloed van verwantschap op de machtsstrijd binnen de Antwerpse politieke elite (1520-1555)', in: TvSG 28 1 (2002) 29-56.
- Ysselsteyn, G.T. van, *Geschiedenis der tapijtweverijen in de Noordelijke Nederlanden 2 delen* (Leiden 1936).
- Zandvliet, Kees, red., *Maurits. Prins van Oranje* (Amsterdam/Zwolle 2000).
- Zandvliet, Kees, red., *De 250 rijksten van de Gouden Eeuw: kapitaal, macht, familie en levensstijl* (Amsterdam 2006).
- Zijlmans, Jori, *Vriendenkringen in de zeventiende eeuw. Verenigingsvormen van het informele culturele leven te Rotterdam* (Den Haag 1999).
- Zijlstra, S., *Het geleerde Friesland - een mythe? Universiteit en maatschappij in Friesland en Stad en Lande ca.1380-1650* (Leeuwarden 1996).